

Åfjord Sparebank

Årsberetning og regnskap 2021

- Vi styrker lokalsamfunnet -

Innholdsfortegnelse

HOVEDTALL MORBANK FRA REGNSKAPET SISTE 5 ÅR.....	3
PRESENTASJON AV SENTRALE NØKKELTALL.....	4
BANKENS ORGANISASJON – PERSONALFORHOLD	7
RESULTATOPPSTILLING	11
BALANSE – EIENDELER	12
EGENKAPITALOPPSTILLING.....	13
KONTANTSTRØMOPPSTILLING – DIREKTE METODE.....	14
NOTE 1 – REGNSKAPSPRINSIPPER	15
NOTE 2 – KREDITTRISIKO – NEDSKRIVNINGSMODELL	19
NOTE 3 – ANVENDELSE AV ESTIMATER OG SKJØNNSMESSIGE VURDERINGER	21
NOTE 4 – KAPITALDEKNING	22
NOTE 5 – RISIKOSTYRING.....	23
NOTE 6 – UTLÅN TIL KUNDER FORDELT PÅ NIVÅ FOR KREDITTKVALITET	24
NOTE 7 – FORDELING AV UTLÅN.....	25
NOTE 8 – MISLIGHOLDTE OG TAPSUTSATTE ENGASJEMENT	26
NOTE 9 – FORFALTE OG KREDITTFORRINGEDE LÅN.....	27
NOTE 10 – EKSPONERING AV UTLÅN	27
NOTE 11 – NEDSKRIVINGER, TAP OG FINANSIELL RISIKO	28
NOTE 12 – STORE ENGASJEMENT	31
NOTE 13 – SENSITIVITET	31
NOTE 14 – LIKVIDITETSRISIKO.....	32
NOTE 15 – VALUTARISIKO.....	32
NOTE 16 – KURSRIKISIKO	32
NOTE 17 – RENTERISIKO	33
NOTE 18 – NETTO RENTE- OG KREDITTPROVISJONSINNTEKTER.....	34
NOTE 19 – SEGMENTINFORMASJON.....	34
NOTE 20 – ANDRE INNTEKTER	35
NOTE 21 – LØNN OG ANDRE PERSONALKOSTNADER.....	35
NOTE 22 – ANDRE DRIFTSKOSTNADER.....	36
NOTE 23 – TRANSAKSJON MED NÆRSTÅENDE.....	37
NOTE 24 – SKATTER.....	38
NOTE 25 – KATEGORIER AV FINANSIELLE INSTRUMENTER	39
NOTE 26 – VIRKELIG VERDI FINANSIELLE INSTRUMENTER	39
NOTE 27 – SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER.....	41
NOTE 28 – AKSJER, EGENKAPITALBEVIS OG FOND TIL VIRKELIG VERDIG OVER RESULTATET..	41
NOTE 29 – AKSJER OG EGENKAPITALBEVIS TIL VIRKELIG VERDI OVER UTVIDET RESULTAT	42
NOTE 30 – FINANSIELLE DERIVATER	42
NOTE 31 – TILKNYTTET SELSKAP.....	42
NOTE 32 – VARIGE DRIFTSMIDLER.....	43
NOTE 33 – ANDRE EIENDELER	44
NOTE 34 – INNLÅN FRA KREDITTINSTITUSJONER.....	44
NOTE 35 – INNSKUDD FRA KUNDER	44
NOTE 36 – VERDIPAPIRGJELD	44
NOTE 37 – ANNEN GJELD OG PENSJON	45
NOTE 38 – FONDSOBLIGASJONSKAPITAL.....	46
NOTE 39 – EIERANDELSKAPITAL OG EIERSTRUKTUR	46
NOTE 40 – RESULTAT PR. EGENKAPITALBEVIS	48
NOTE 41 – GARANTIER.....	48
NOTE 42 – LEIEAVTALER IFRS 16.....	49
NOTE 43 – HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN	49
NOTE 44 – REVISORS BERETNING	50

HOVEDTALL MORBANK FRA REGNSKAPET SISTE 5 ÅR

	2017	2018	2019	2020	2021
RESULTATTALL					
Netto renteinntekt	50.661	50.490	55.268	51.046	49.372
Netto andre driftsinntekter	12.716	9.213	12.830	16.090	17.426
Sum driftskostnader	40.934	43.889	42.163	47.737	40.701
Driftsresultat før tap	22.443	15.814	25.935	19.399	26.097
Tap og tapsavsetninger	11.263	615	4.916	2.774	611
Opp-/nedskrivninger	-220	563	-1.015		
Resultat før skattekostnad	10.960	15.762	20.004	16.625	25.486
Skattekostnad	2.704	4.564	5.180	4.328	5.755
Resultat før regnskapet	8.256	11.198	14.824	12.298	19.731
BALANSETALL					
Utlån til kunder, brutto	2.028.316	2.023.602	2.071.451	1.989.397	2.161.831
Innskudd fra kunder	1.785.695	2.101.319	1.963.830	1.988.215	2.112.516
Egenkapital ¹	217.620	226.564	241.733	276.072	316.806
Fondsobligasjon ¹	25.000	25.000	25.000		
Forvaltningskapital	2.492.011	2.688.515	2.500.139	2.606.075	2.815.367
ANDRE NØKKELTALL					
Ren Kjernekapitaldekning	15,6 %	15,4 %	17,2 %	16,7 %	17,1 %
Kjernekapitaldekning	17,4 %	17,3 %	19,1 %	18,6 %	20,6 %
Kapitaldekning	19,6 %	19,5 %	21,5 %	20,8 %	22,7 %
Kostnader mot inntekter (eskl. VP)	67,7 %	71,6 %	63,9 %	74,8 %	62,9 %
LCR	132	317	136	196	187
Egenkapitalavkastning ²	3,8 %	5,0 %	6,4 %	5,0 %	8,3 %
Antall årsverk (gjennomsnitt)	20,3	17,3	17	19,0	22,0

¹ Fra 01012020 er fondsobligasjon omklassifisert til egenkapital

² Basert på totalresultat, egenkapitalen er justert for hybridkapital

2021 har vært et godt år for banken.

Året 2021 har vært et godt år for Åfjord Sparebank og vi leverer bankens beste resultat. Bankens nøkkeltall er i positiv utvikling, vi har god vekst i bankens inntekter og reduksjon av våre driftskostnader. Dette har vi klart gjennom en god og målrettet innsats fra alle bankens ansatte. Samt et styrket samarbeid med Eika alliansen.

Til alle ansatte i Åfjord Sparebank – fantastisk godt jobba og tusen takk.

«Din innsats – Vår styrke»

Flere større samarbeidsprosjekter har blitt gjennomført til det beste for våre kunder. Vil her spesielt trekke frem en ny og mye mer kundevennlig mobilbank. Vi er også i gang med bytte av kjernebankleverandør, fra SDC til TietoEvy. Denne konverteringen vil bli gjennomført i Q4 2022, og bidrar til ytterligere kostnadsreduksjon, bedre samarbeidsmuligheter og konkurransefortrinn.

Vi fikk i løpet av 2021 endring i bankstrukturen på Fosen da to av lokalbankene valgt å gå ut av Eika alliansen. For oss medførte det at vi tok over disse bankenes forsikringsporteføljer i

Eika Forsikring. Forsikring er et viktig forretningsområde for banken og et viktig satsingsområde fremover.

For Åfjord sparebank er eierskapet og deltakelsen i Eika Alliansen svært viktig.

Fortsatt styrking av bankens bærekraftsarbeid er viktig for oss. Noen av bankens konkrete tiltak i 2021 har vært at en del av bankens gavetildeling har vært forbeholdt bærekraftstiltak. Banken lånte også inn en «grønn» obligasjon som har blitt benyttet i bankens utlånsportefølje.

Bankens soliditet og likviditet er god, og det gir en tilfredsstillende grunnmur for videre utvikling av banken og vårt felles samfunn.

Mitt mål er at vi, gjennom hver arbeidsdag, har bidratt til vår visjon «**Vi styrker Lokalsamfunnet**» og at våre kunder har kjent på vårt løfte «**Lokalbanken – ved din side**».

Med vennlig hilsen

Inge Hårstad
Adm. banksjef

PRESENTASJON AV SENTRALE NØKKELTALL

NØKKELTALL

Nøkkeltall er annualisert der ikke annet er spesifisert	2021	2020
Resultat		
Kostnader i % av totale inntekter (eskl. VP)	62,92 %	74,81 %
Andre inntekter i % av totale inntekter (eskl. VP)	23,68 %	19,41 %
Innskuddsmargin hittil i år	-0,18 %	-0,29 %
Utlånsmargin hittil i år	2,73 %	2,92 %
Netto rentemargin hittil i år	1,83 %	1,95 %
Egenkapitalavkastning ¹	8,26 %	4,83 %
¹ Basert på totalresultat, egenkapitalen er justert for hybridkapital		
Balanse		
Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	27,53 %	25,05 %
Andel lån overført til EBK - kun PM	20,42 %	20,63 %
Innskuddsdekning	97,72 %	99,94 %
Innskuddsvekst (12mnd)	6,25 %	1,22 %
Utlånsvekst (12 mnd)	8,67 %	-4,04 %
Utlånsvekst inkl. EBK (12 mnd)	7,87 %	-5,65 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK)	2.701.109	2.609.897
Gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK) inkl. EBK	3.098.218	3.018.820
Nedskrivninger på utlån og mislighold		
Resultatførte tap i % av gjennomsnittlig brutto utlån	0,03 %	0,13 %
Tapsavsetninger i % av brutto utlån	0,84 %	0,99 %
Soliditet		
Ren kjernekapitaldekning	17,07 %	16,72 %
Kjernekapitaldekning	20,56 %	18,59 %
Kapitaldekning	22,66 %	20,83 %
Uvektet kjernekapitalandel	10,19 %	9,35 %
Likviditet		
LCR	187	196
NSFR	140	144

Styrets årsberetning for 2021

Åfjord Sparebank, med hovedkontor i Åfjord har lagt det 119. driftsår bak seg. Årets resultat etter skatt ble kr 19,7 mill (12,3), og en egenkapitalavkastning basert på totalresultat på 8,3 % (4,8 %).

Forvaltningskapitalen utgjør kr 2.815 mill. kroner ved årets slutt som er en økning på kr 209 mill. Bankens egenkapital utgjør kr 316,8 mill ved årets utgang, av dette utgjør fondsobligasjon kr 50,0 mill.

RESULTATREGNSKAPET

Netto renteinntekter er på kr 49,3 mill (51,0). Rentemargin i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør 1,83 % (1,95 %). Rentemarginen har etter utbruddet av Covid-19 vært under sterkt press, og netto renteinntekter er mindre enn budsjettert. Styringsrenten er nå på vei oppover, og det forventes at en økning i rentenivå vil forbedre bankens rentemargin i 2022.

Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester utgjør kr 16,4 mill (13,4). Banken har hatt en vekst i egen forsikringsportefølje på 20% og forsikringsprovisjon har blitt en viktig del av bankens inntekter.

Provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester er på kr 2,2 mill (2,4) og utbytte og netto verdiendringer på finansielle instrumenter utgjør kr 2,1 mill (3,8). Dette gjelder i hovedsak utbytte fra Eikagruppen og Eika boligkreditt. Andre driftsinntekter på kr 1,1 mill (1,3) gjelder leieinntekter i andre etasje i bankens bygg.

Driftskostnader er redusert og kostnader i prosent av inntekter er på 62,9 % (74,8 %) når kursgevinster- og tap på verdipapirer holdes utenfor. Banken har solgt en bedriftshytte med en regnskapsmessig gevinst på kr 3,0 mill som er ført under nedskrivning på varige eiendeler i tråd med årsregnskapsforskriften for bank.

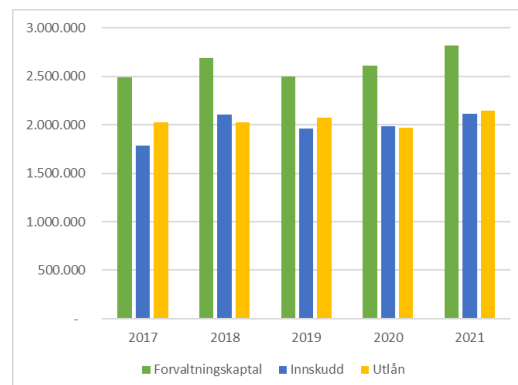
Resultatet av ordinær drift før skatt er på kr 25,5 mill (16,6). Etter skattekostnad på kr 5,7 mill blir resultatet for regnskapsåret kr 19,7 mill (12,3). Årsresultatet er forbedret i forhold til tidligere år, men er fortsatt preget av svakere rentemargin enn budsjettert og en større kostnadsindeks enn styrets langsiktige målsetting.

Styret er meget godt fornøyd med arbeidet som er utført av administrasjonen og bankens utvikling i 2021, og det vil bli arbeidet videre med vekst og økt lønnsomhet i 2022.

UTLÅNSVIRKSOMHETEN

Bankens samlede brutto utlån ble økt med kr 172,4 mill (-82,0). Låneporteføljen i Eika Boligkreditt er økt med kr 14,6 mill (-58,6). Totalt gir dette en økning i utlån på kr 187,0 (-140,6) som utgjør en årsvekst på 7,9 %.

Av bankens totale utlån i egen balanse utgjør lånene til bedriftsmarkedet 27,5 % (25,1 %).

TAPSAVSETNINGER

Tap og tapsavsetninger er resultatført med kr 0,6 mill (2,8 mill). Totale nedskrivninger av låneporteføljen utgjør kr 18,4 mill (19,7), tilsvarende 0,9 % av bankens brutto utlån. Det vises til note 2 med nærmere beskrivelse av nedrivingsmodeller etter IFRS9.

I henhold til IFRS 9 er bankens utlån til kunder, ubenyttede kreditter og garantier gruppert i tre steg basert på sannsynlighet for mislighold, samt øvrige indikatorer på vesentlig økning i kredittrisiko og/eller kredittforringelse. Engasjementer som ikke er individuelt nedskrevet (steg 3) inngår i beregning av statistiske nedskrivninger (steg 1 og 2) på utlån og garantier. Banken har i 2021 hatt en nedgang i individuelle tapsavsetninger og en liten økning i modellbaserte avsetninger etter IFRS9.

Det er fortsatt usikkerhet knyttet til Covid 19, men styret mener dette er tilstrekkelig ivarettatt gjennom avsetninger i forhold til den vurderte kredittrisiko i porteføljen.

KAPITALDEKNING

Bankens kapitaldekning, henholdsvis ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og kapitaldekning, er ved utgangen av 2021 er beregnet til 17,1 %, 20,6 % og 22,7 %. Det vises til note 4.

Konsolidert kapitaldekning er basert på forholdsmessig konsolidering av eierandeler i

finansforetak i samarbeidende grupper. For Åfjord Sparebank sin del vil finansforetak i samarbeidende gruppe være Eika Boligkreditt AS og Eika Gruppen AS. Banken har en eierandel på 0,31 % i Eika Gruppen AS og på 0,43 % i Eika Boligkreditt AS.

Konsolidert kapitaldekning med samarbeidsgruppen utgjør henholdsvis 16,2 %, 19,5 % og 21,6 %.

Banken har pr 31.12.2021 ett Pilar 2 krav på banknivå på 3 %, slik at minimumskravet til kapitaldekning vil være 14,0 % på bankens rene kjernekapital.

I ICAAP for 2021–2023 har styret vedtatt et kapitalmål for banken på konsolidert nivå på 17,2 % og ett fremtidig mål om 18,0 %.

LIKVIDITET

Banken har hatt høy innskuddsdekning og god likviditet i 2021. Innskuddene fra kunder har økt med kr 124,3 mill (24,4), og medregnet Eika Boligkreditt er innskuddsdekningen på 82,4 % (83,6 %).

Kassebeholdninger, innskudd i andre banker og pantsettbare obligasjoner utgjorde kr 511 mill ved utgangen av 2021.

Bankens fundingstrategi, utover innlån fra kunder, er basert på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer (obligasjonslån) samt langsiktig lån i banker og andre kredittinstitusjoner. Det er opprettet trekkrettigheter hos DNB med til sammen kr 75,0 mill.

Styret følger opp bankens likviditet gjennom kvartalsvise rapporter gjennom året.

VERDIPAPIRER

Obligasjonsbeholdningen er i året økt med kr 62,9 mill, og utgjør ved årsskiftet kr 398,7 mill. Obligasjonsbeholdningen består av bankobligasjoner, obligasjoner utstedt av kredittforetak (OMF), statsgaranterte obligasjoner og annet næringsliv. Alle obligasjoner kjøpes som omløpsmidler. Bankens omløpsbeholdning av obligasjoner er ved årsskiftet bokført til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Obligasjonene forvaltes av Eika Kapitalforvaltning.

Bankens aksjer, andeler og grunnfondsbevis er bokført til kr 90,6 mill (93,2). Av dette utgjør plasseringer i Eika Sparebank og Eika likviditet kr 44,8 mill, og aksjer i Eikagruppen og Eika Boligkreditt utgjør til sammen kr 35,6 mill. Det vises til note 28 og 29.

Banken er ikke aktiv i verdipapirmarkedet ut over strategiske investeringer i allianseforetak og noen mindre lokale utviklingsselskaper.

I tillegg inngår likviditetsplasseringer i rentefond og obligasjoner til dekning av likviditetsreserver. Banken har ingen vesentlig risiko i andre verdipapirer.

GARANTIER

Det totale garantiansvaret viser kr 31,2 mill (33,1). Av dette utgjør bankens eget ansvar overfor Eika Boligkreditt kr 7,3 mill (7,4). Garantiene er i en vesentlig grad sikret med bankinnskudd, deponerte obligasjoner og andre sikkerhetsdokumenter.

Det er ikke ført konstaterte tap eller individuelle avsetninger på garantier i 2021. Styret vurderer tapsrisikoen i porteføljen som liten. Det vises til note 41.

KONSERNREGNSKAP

Frem til 30.09.20 besto konsernregnskapet av morbanken Åfjord Sparebank og det heleide datter-selskapet Næringstorget AS. Næringstorget AS eide et forretningsbygg i Åfjord der morbanken var største leietaker.

Pr 30.09.2020 ble Næringstorget AS fusjonert inn i banken. Banken er i 2021 ikke del av noe konsern.

UTBYTTE EGENKAPITALBEVIS

Årets overskudd skal fordeles mellom sparebankens fond og egenkapitaleierne i samsvar med deres relative del av bankens egenkapital året før resultatdisponeringer.

Åfjord Sparebank har en eierkapital gjennom 400.000 egenkapitalbevis pålydende i alt kr 40,0 mill.

Årets overskudd fordeles i hht eierbrøken pr 01.01.2021.

- Egenkapitalbevis	16,84 %
- Sparebankens fond	83,16 %

Egenkapitaleiernes andel av overskuddet avsettes på utjevningsfondet. Foreslått utbytte er ikke avsatt til kortsiktig gjeld, men inngår i utjevningsfondet og egenkapitalen pr 31.12.2021. Det vises til oppstilling av egenkapital og note 39 og 40.

OVERSKUDET FORESLÅS ANVENDT SLIK

Resultat for regnskapsåret	19.731
Renter på fondsobligasjon etter skatt – ført over egenkap.	951
Overført til utjevningsfond	3.162
Overført til gaver	230
Overført til Sparebankens fond	15.388
Disponert:	19.731

BANKENS ORGANISASJON - PERSONALFORHOLD

Åfjord Sparebank, har et forstanderskap på 19 medlemmer, hvorav 8 velges av innskyterne, 4 av kommunen, 4 av egenkapitalbeviserne og 3 av de ansatte. Forstanderskapet velger styre på 5 medlemmer.

Det har i 2021 vært avholdt 3 møter i forstanderskapet og 15 møter i styret. Styret har behandlet 146 saker.

Ved årsskiftet hadde banken 22 ansatte i bankdriften, tilsvarende 22 årsverk. Av dette er det ansatt 10 kvinner og 12 menn. Ledergruppen består pr i dag av 4 menn. Styret har 3 kvinner og 2 menn. En mener likestillingen er tilfredsstillende ivarettatt, men en ser behovet for å bedre kjønnsbalansen i ledergruppen.

Samlede personalutgifter vedrørende ansatte og tillitsvalgte utgjør 21,2 mill. kroner. Det vises for øvrig til note 21 når det gjelder opplysninger om ansatte, tillitsvalgte og bankens pensjonskostnader. Alle ansatte har innskuddsbasert pensjonsordning. Videre har banken forsikret de ansatte med gruppe- og ulykkesforsikring samt sykdomsforsikring for annen sykdom enn yrkessykdom.

Sykefraværet ble i 2021 på 5 %, og dette vurderes som tilfredsstillende. For regnskapsåret 2021 har det ikke inntruffet arbeidsulykker, eller andre uønskede hendelser.

Det er ikke stilt garantier for ansatte eller tillitsvalgte.

ÅFJORD SPAREBANK – EN DEL AV EIKA ALLIANSEN

Åfjord sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS. Eika Alliansen består av flere enn 50 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på over 400 milliarder kroner og om lag 2500 ansatte. Dette gjør Eika Alliansen til en av de største aktørene i det norske bankmarkedet. Med 171 bankkontorer i 114 kommuner er alliansen til stede med rådgivere nært kundene. Dette er ikke minst viktig for næringslivets verdiskaping og arbeidsplassene i mange norske lokalsamfunn.

Lokalbankene som styrker lokalsamfunnet
Lokalbankene i Eika Alliansen bidrar til økonomisk vekst og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv i mange norske lokalsamfunn med sin fysiske tilstedeværelse i lokalsamfunnene der kundene bor, med rådgivere som har et personlig engasjement for den enkelte personkunden og det lokale næringslivet. Sammen med den smarte

løsninger og den digitale hverdagsbanken gir dette kundene unike kundeopplevelser. Det er den samlede kundeopplevelsen som er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn og som har gjort at lokalbankene i Eika Alliansen har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet.

Eika Gruppen styrker lokalbankene

Eika Gruppens kjernevirksomhet er å sikre lokalbankene moderne og effektiv bankdrift gjennom gode og kostnadseffektive produkt- og tjenesteleveranser. Leveransene inkluderer en komplett plattform for bank-infrastruktur inkludert IT og betalingstjenester.

Gjennom året har Eika Gruppen bistått bankene i alliansen med effektive og trygge IT-løsninger og -infrastruktur både til bankene og kundene. Løsningene har vist seg å være robuste og være effektive samhandlingsverktøy som har sikret tilnærmet normal drift, også i perioder med mange medarbeidere på hjemmekontor. I tillegg har Eika bistått bankene på en lang rekke områder, knyttet til bankenes håndtering av de ulike støttetiltakene iverksatt av myndighetene gjennom de seneste to årene. Produktselskapene i Eika Gruppen – Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling – leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. Eika Kundesenter og Eika Servicesenter leverer tjenester som sikrer lokalbankene økt tilgjengelighet og effektiv kommunikasjon med kundene.

Utover disse leveransene gir Eika Gruppen alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice. I tillegg leverer Eika Gruppen tjenester innen kommunikasjon, marked og merkevare, bærekraft og næringspolitikk for å ivareta lokalbankenes interesser også på disse områdene.

Eika bidrar til et bærekraftig Norge

Frem mot 2030 skal Norge gjennom en omfattende omstilling, der klimakutt og –endringer, nye krav, konkurranse og strammere offentlige budsjetter, vil legge press på norske lokalsamfunn og bedrifter.

Lokalbankenes rolle som drivkrefter for vekst og utvikling for privatkunder, næringsliv og norske lokalsamfunn, vil fremover bli viktigere enn noen gang. Lokalbankenes rådgivningstilbud og nærhet til kundene gjør dem til nøkkelaktører i omstillingen av norske småbedrifter, og i å sikre ny aktivitet og arbeidsplasser når det som ikke er bærekraftig skal erstattes. Nærhet til kunden gir også lokalbankene et godt utgangspunkt for å tilby relevante produkter for den voksende kundegruppen som er opptatt av bærekraft.

Eika Gruppen og Eika Boligkreditt bidrar til bankenes økonomiske resultater og markedsposisjon, noe som er et viktig grunnlag for bankenes bidrag til et bærekraftig samfunn. I tillegg arbeides det med bærekraft i utvikling av produkter, bankens systemer og verktøy, og kompetansetilbudet til bankenes ansatte, og med å sikre god miljøledelse og bærekraftige valg i egne organisasjoner og overfor leverandører og samarbeidspartnere.

Sammen bidrar vi i Eika Alliansen allerede til bærekraft i Norge og i Norske lokalsamfunn på mange områder, men i årene fremover er det behov for at vi bidrar enda mer.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbankene langsiktig og stabil finansiering

Eika Boligkreditt er lokalbankenes boligkredittforetak, direkte eid av 62 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditts hovedformål er å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig finansiering. Selskapet har tillatelse til å finansiere sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søke finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankene dermed tilgang på langsiktig og svært gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften mot større norske og internasjonale banker. Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på ca. 120 milliarder kroner (pr. Q3 2021) og er følgelig en viktig bidragsyter til at lokalbankene oppnår redusert finansieringsrisiko og kan opprettholde konkurransedyktige vilkår på sine boliglån.

GLOBAL ØKONOMI

Pandemien har i snart to år preget utviklingen i verdensøkonomien. Den økonomiske gjeninnhenting har vært sterk også internasjonalt med reduksjon i restriksjoner og økt mobilitet. Økende smittetrend som følge av spredning av omikron-varianten og nye smitteverntiltak har siden i fjor høst lagt en demper på veksten. Flaskehals i globale verdikjeder med påfølgende høy prisvekst i tillegg til høye strømpriser i Europa har påvirket vekstbildet negativt.

Ekspansiv penge- og finanspolitikk har bidratt til å dempe den økonomiske tilbakeslaget i de fleste land. Med stigende aktivitetsnivå, høyere inflasjon og fallende arbeidsledighet er det ventet at både penge- og finanspolitikken vil strammes til. Den amerikanske sentralbanken har signalisert nedtrapping av ekstraordinære pengepolitiske stimulanser gjennom støttekjøp av obligasjoner, og første renteheving siden 2018 er ventet i mars 2022. Den europeiske

sentralbanken har tatt en mer avventende posisjon, og har signalisert renteheving først i starten av 2023.

Høyere priser på energi, råvarer, elektroniske komponenter og fraktrater har bidratt til markert oppgang i prisveksten. Utsikter til høyere prisvekst også i 2022 har bidratt til å trekke opp forventninger til høyere styringsrenter, noe som også har ført til større usikkerhet i aksjemarkedene.

Det er stor internasjonal usikkerhet om det videre forløpet av pandemien. Mye vil avhenge av vaksinasjonsgrad i befolkningen og effektiviteten til vaksinene mot nye mutasjoner. Samtidig er det risiko for fortsatt høy inflasjon, økende smitte og strenge myndighetspålagte tiltak.

NORSK ØKONOMI

Norsk økonomi hentet seg sterkere inn enn ventet i løpet av 2021, med om lag fire prosent vekst i Fastlands-Norges BNP. Den sterke økonomiske veksten, etter kriseåret 2020, drev arbeidsledigheten ned til 3,6 prosent mot slutten av året. En nedgang fra 4,8 prosent i desember 2020.

Inflasjonen kom høyere enn de fleste ventet seg, med en lønnsvekst som anslås av Statistisk sentralbyrå til 3,3 prosent, og en prisvekst på 3,5 prosent for året som helhet. Stigende energipriser bidro til at prisveksten var særskilt sterk mot slutten av året, med en 12-månedervekst i desember for konsumprisindeksen på hele 5,3 prosent. Boligprisveksten endte på 10,5 prosent for året som helhet, men med en klar avmatning i veksten gjennom året. I fjerde kvartal var prisene sesongjustert bare opp 0,8 prosent fra kvartalet før.

Norges Bank hevet rentene to ganger i løpet av fjoråret, og varslet at det trolig kommer flere hevinger i både 2022 og 2023. Kredittveksten var moderat, og falt tilbake mot slutten av året. Innenlandsk lånegjeld økte med om lag 5 prosent for både husholdninger og ikke-finansielle foretak fra desember 2020 til samme måned i fjor. Norges Banks utlånsundersøkelse viser noe svakere låneetterspørsel fra husholdningene mot slutten av året, mens den holder seg stabil for bedriftsmarkedet.

Kronekursen styrket seg med 2,5 prosent gjennom fjoråret målt mot den importveide i-44 indeksen.

Oslo Børs Hovedindeks var opp 23,3 prosent i løpet av 2021. Et usedvanlig godt år, godt hjulpet av høyere energipriser. Et fat Brend Blend for 3mnd-levering steg fra 50,4 USD til 77,8 USD i løpet av året. Gassprisene mangedoblet seg, med det resultat at

overskuddet på handelsbalansen ble rekordsterke 531 milliarder kroner. Av dette sto naturgasseksporten alene for 475,8 milliarder kroner.

2021 var preget av god økonomisk vekst, stigende boligpriser og lav arbeidsledighet i det meste av Norge. Brønnøysundregistrene melder om en nedgang i antall konkurser på 18,9 prosent i fjor fra året før. Det laveste nivå siden 2007.

Utsiktene for 2022 er fortsatt god økonomisk vekst og lav arbeidsledighet. Den største usikkerheten knytter seg, som alltid, til forhold i internasjonal økonomi som vekst, renter og internasjonal handel. Korona-viruset kan komme nok en gang til å utfordre samfunnsøkonomien i mange land. Dette er forhold utenfor vår kontroll.

Her hjemme knytter det seg spenning til utforming av både rentefastsetting med tilhørende utslag på kronekurs, et krevende lønnsoppgjør til våren og fortsatt usikkerhet rundt korona-viruset. Bankene antas å fortsatt ha moderat utlånsvekst og begrensede tap i året som kommer, selv om en normalisering av antall konkurser må påregnes i tiden fremover.

SAMFUNNSANSVAR

Åfjord Sparebank er en drivkraft for bærekraftig lokal vekst og utvikling. Å sikre økonomisk og sosial bærekraft i vårt lokalsamfunn har vært vår hovedoppgave siden banken ble opprettet for snart 120 år siden.

En viktig del av lokalbankens samfunnsoppdrag er å bidra til vekst og utvikling av norske lokalsamfunn. I mer enn 200 år har norske lokalbanker bidratt til velstand og økonomisk trygghet for enkeltmennesker og næringsliv. Gjennom vår historie, tilstedeværelse og virksomhet har Åfjord Sparebank bygget opp erfaring, innsikt og kompetanse som vi deler med våre kunder og med lokalsamfunnet. Slik bidrar vi til lokal bærekraft – gjennom lokalt næringsliv med trygge arbeidsplasser, nærhet til kundene og med støtte til allmenntilgitt formål i lokalsamfunnet.

Vi stiller oss bak FNs prinsipper for bærekraftig bankdrift som er signert av Eika Gruppen. Prinsippene for bærekraftig bankdrift gir oss et nytt verktøy for å ta bærekrafttenkingen inn i en ny tid, i tråd med FNs mål for bærekraftig utvikling og Parisavtalen. Prinsippene utfordrer oss også til å forstå hvordan virksomheten vår påvirker verden rundt oss på godt og vondt, være åpne om det og endre arbeidet vårt slik at vi påvirker samfunnet enda mer positivt og mindre negativt.

Bærekraft (ESG) og klimarisiko skal nå inngå som en fast del i Åfjord Sparebanks risikostyring og kredittvurdering. ESG og

klimarisiko vil da bli en del av den framtidige risikovurderingen både i den enkelte kredittsaken samt i bankens vurdering av kapitalbehov / ICAAP. Risikoen for at kunden forurenser det ytre miljø, som i dag inngår i kredittsaken, vil nå inngå som en del av en mer omfattende vurdering rundt klima og ESG.

Vi skal møte fremtidens utfordringer

Verden står i dag overfor store klima-, miljø- og sosiale utfordringer. Selv om utfordringene er globale, krever de også lokale løsninger. Bærekraft og samfunnsansvar blir stadig viktigere både for Norge og i vårt lokalsamfunn. Som en solid og lokal sparebank kan Åfjord Sparebank være en pådriver for bærekraftig lokal vekst og verdiskaping, for våre kunder og vårt lokalsamfunn.

Finansnæringen har et særlig ansvar for å sikre at verdiskaping og lønnsomhet ikke går på bekostning av menneskene rundt oss, klimaet og miljøet eller er i strid med grunnleggende etiske prinsipper.

Åfjord Sparebank kan bidra til en bærekraftig utvikling spesielt på tre områder:

- Bærekraftig lokal vekst og omstilling.
- Sparing og ansvarlige investeringer.
- Ansvarlighet og bærekraft i egen drift.

Et mål om å forsterke vår historiske posisjon

Åfjord Sparebank har som mål å forsterke vår historiske posisjon som støttespiller i lokalsamfunnet gjennom vår kunderådgivning, gavefondene og økt satsing på å fremme lokal vekst.

Vi ønsker å fortsette arbeidet med å legge til rette for nye grønne produkter for både privat og bedriftsmarked og samtidig videreutvikle egne retningslinjer for kredittgivning i våre standarder og rammeverk.

Finans Norges «Veikart til grønn konkurransekraft» anses som en god rettesnor for vårt fremtidige arbeid med bærekraft.

Bærekraftig investeringer

Eika Kapitalforvaltning AS (EKF) forvalter Åfjord Sparebanks likviditetsportefølje under deres gjeldende regelverk for bærekraftige investeringer. EKF opererer i henhold til norsk lov, men har i tillegg valgt å innrette sine investeringer etter en rekke internasjonalt anerkjente prinsipper og initiativer som omhandler bærekraft og samfunnsansvar. Målsetningen for ESG-strategien er å redusere risikoen på investeringene, og samtidig gi en bærekraftig, langsiktig avkastning. Det innebærer at det ikke investeres i selskaper som Etikkrådet i Norges Bank fraråder.

EKF investerer heller ikke i selskaper som gjør seg skyldig i:

- Grove krenkelser av menneskerettigheter
- Alvorlig miljøskade
- Alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig og konflikt
- Grov korrupsjon
- Andre grove brudd på grunnleggende etiske normer

I tillegg til å følge Norges Banks liste over ekskluderte selskaper, har EKF også valgt å ekskludere selskaper innen industriene: kull, tobakk, våpenproduksjon og gambling.

EKF har også ekskludert selskaper som produserer klasevåpen, kjernevåpen, landminer og salg av militært materiell til enkelte stater. EKF utelukker videre også selskaper basert på produktinvolvering som f.eks palmeolje, pornografi og oljesand.

LOKALE FORHOLD

Bankens primærmarked er Nord-Fosen, men Fosen er vårt markedsområde.

Året 2021 har vært et spennende år, og samfunnet har begynt å reise seg etter koronapandemien.

Vi merker at kundene verdsetter at banken er der de bor. Kundene våre setter pris på den kunnskapen og erfaringen våre rådgivere har, både når det gjelder lokalt næringsliv og den enkelte kundes privatøkonomi. Gode lokalsamfunn, trygge jobber, tilstedeværelse og personlig rådgivning blir mer og mer viktig.

I Åfjord sparebank møter kundene mennesker som kjenner dem og som de stoler på, ikke bare roboter og digitale rådgivere. Kundene kan finne mye god informasjon og løse mange behov på nettet, men det slår ikke verdien av kunnskapsrike råd og et godt møte mellom kunde og rådgiver. Derfor satser vi fortsatt på personlig rådgivning i kombinasjon med trygge og brukervennlige digitale tjenester i nett- og mobilbanken.

Vi registrerer med tilfredshet fortsatt stor interesse etter bankens tjenestetilbud. Banken er en aktiv samarbeidspartner for den enkelte kunde. Dette skjer gjennom utstrakt bruk av individuell rådgivning. Økonomiske spørsmål kan være komplekse, både for person og

bedriftskunder, og vi fokuserer på den enkelte kundes behov. Vi tilbyr en rekke produkter innen sparing, lån, leasing, forsikring og betalingsformidling.

Gjennom 2021 har det også blitt jobbet med strukturelle endringer som skal gi oss merkbare kostnadsreduksjoner og inntektsvekst på driften fremover.

Vårt lokalsamfunn opplever samme utfordringer som mange andre samfunn rundt omkring i landet. Regionen har stor sysselsetting, men næringsliv og offentlig sektor opplever utfordringer med å tiltrekke seg nok arbeidskraft med ønsket kompetanse. Vi som lokalbank ønsker å ha en aktiv rolle til denne utfordringen.

AVSLUTNING

Styret kjenner ikke til forhold som har funnet sted ved årsskiftet eller på nyåret 2022 som kan ha betydning for det avgitte regnskap.

Samtidig vil det også i 2022 være noe usikkerhet knyttet til koronaviruset og hvilken betydning dette vil ha for våre kunders inntjening og likviditet.

Forutsetningen for fortsatt drift er til stede, og dette er lagt til grunn for årsregnskapet. Det legges til grunn av banken vil ligge innenfor de lovmessige nøkkeltall knyttet til kapitaldekning og likviditet i 2022.

Styret i Åfjord Sparebank anbefaler forstanderskapet at framlagte beretning og regnskap godkjennes som bankens beretning og regnskap for 2021.

Styret vil til slutt rette en takk til kunder og forretningsforbindelser for god oppslutning og for den tillit de viser ved å velge Åfjord Sparebank som sin bankforbindelse.

Bankens styre takker alle medarbeiderne i banken for god innsats og vel utført arbeid.

RESULTATOPPSTILLING

Resultatregnskap

<i>Ordinært resultat - Tall i tusen kroner</i>	Noter	2021	2020
Renteinntekter og lignende inntekter		69.229	79.491
Rentekostnader og lignende kostnader		19.858	28.445
Netto renteinntekter	Note 18	49.372	51.046
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		16.379	13.396
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		2.184	2.384
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter		2.253	2.786
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter		-143	1.007
Andre driftsinntekter		1.121	1.284
Netto andre driftsinntekter	Note 20	17.426	16.090
Lønn og andre personalkostnader	Note 21	21.200	19.802
Andre driftskostnader	Note 22	20.711	26.871
Av- og nedskrivninger, verdiendringer og gev/tap på ikke-finansielle eiendeler	Note 32	-1.210	1.064
Sum driftskostnader før kredittap		40.701	47.737
Kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer	Note 11	611	2.774
Resultat før skatt		25.486	16.625
Skattekostnad	Note 24	5.755	4.328
Resultat av ordinær drift etter skatt		19.731	12.298
<i>Andre inntekter og kostnader - Tall i tusen kroner</i>			
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Note 26	1.658	-422
Skatt			
Sum poster som ikke vil bli klassifisert over resultatet		1.658	-422
Totalresultat		21.389	11.876
Totalresultat per egenkapitalbevis		9,00	5,27
Resultat etter skatt per egenkapitalbevis		8,31	5,46
Resultat etter skatt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital		0,73 %	0,48 %

BALANSE – EIENDELER

Balanse - Eiendeler

Tall i tusen kroner	Noter	2021	2020
Konter og kontantekvivalenter	Note 25-26	2.821	3.350
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	Note 25-26	116.735	141.598
Utlån til og fordringer på kunder	Note 6-11, 25-26	2.143.627	1.969.702
Rentebærende verdipapirer	Note 27	398.687	335.760
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	Note 28-29	90.589	93.188
Immaterielle eiendeler	Note 32	30	170
Varige driftsmidler	Note 32	57.658	57.919
Andre eiendeler	Note 33	5.219	4.388
Sum eiendeler		2.815.367	2.606.075

Balanse - Gjeld og egenkapital

Tall i tusen kroner	Noter	2021	2020
Innlån fra kredittinstitusjoner	Note 34	16.107	1.289
Innskudd og andre innlån fra kunder	Note 35	2.112.516	1.988.215
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	Note 36	325.534	300.312
Annen gjeld	Note 37	6.507	6.446
Pensjonsforpliktelser	Note 37	53	53
Betalbar skatt	Note 24	4.323	1.574
Utsatt skatt	Note 24	2.852	1.581
Andre avsetninger		463	352
Ansvarlig lånekapital	Note 36	30.206	30.180
Sum gjeld		2.498.561	2.330.003
Aksjekapital/Eierandelskapital	Note 39	40.000	40.000
- Egne aksjer/egenkapitalbevis		0	-26
Fondsobligasjonskapital	Note 38	50.000	25.000
Sum innskutt egenkapital		90.000	64.974
Fond for urealiserte gevinster		12.159	8.679
Sparebankens fond		211.728	197.855
Utjevningsfond		2.918	4.564
Annen egenkapital		0	0
Sum opptjent egenkapital		226.806	211.098
Sum egenkapital		316.806	276.072
Sum gjeld og egenkapital		2.815.367	2.606.075

Åfjord 31.12.2021 / 10.03.2022

Arnar Utseth
Styrets leder

Hilde Nordløyken

Elin Harbak

Nils Asle Dolmseth

Endre Stormo

Inge Håstad
Banksjef

EGENKAPITALOPPSTILLING

Morbank	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital				Sum egen kapital
	Egen kapital bevis	Egne egen kapital-bevis	Fonds-obligasjon	Spare-bankens fond	Utjevnings fond	Gave fond	Fond for urealiserte gevinster	
Tall i tusen kroner								
Egenkapital 31.12.2020	40.000	-26	25.000	197.856	4.565	0	8.677	276.072
Resultat av ordinær drift etter skatt				16.179	3.323	230		19.731
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader							1.658	1.658
Totalresultat 31.12.2021	0	-	-	16.179	3.323	230	1.658	21.389
Transaksjoner med eieme								
Utbetalt utbytte					-4.500			-4.500
Utstedelse av ny hybridkapital			25.000					25.000
Renter på hybridkapital				-1.055	-214			-1.268
Skatt på renter hybridkapital ført direkte mot egenkapital				264	53			317
Endring egne egenkapitalbevis		26						26
Realisert gevinst/tap omfordelt fra fond for urealiserte gevinster				-1.515	-308		1.824	-
Avsatt til gavefond						-230		-230
Egenkapital 31.12.2021	40.000	-	50.000	211.728	2.919	-	12.159	316.806
Egenkapital 01.01.2020	40.000	-26	25.000	197.022	2.515		9.323	273.834
Resultat av ordinær drift etter skatt				9.900	2.183	215		12.298
Totalresultat 31.12.2020	0	-	-	9.900	2.183	215	-	12.298
Aksjer til virkelig verdi over utvidet resultat							-422	-422
Avsatt til gavefond						-215		-215
Realisert gevinst/tap omfordelt fra fond for urealiserte gevinster				184	40		-224	-
Renter på fondsobligasjon				-1.072	-231			-1.303
Skatt på renter hybridkapital direkte mot egenkapitalen				268	58			326
Realisert gevinst/tap omfordelt fra fond for urealiserte gevinster								-
Andre egenkapitaltransaksjoner - fusjon Næringstorget				-8.446				-8.446
Egenkapital 31.12.2020	40.000	-26	25.000	197.856	4.565	-	8.677	276.072

Utbytte:

Egenkapitaleiernes andel av overskuddet fremgår av saldo på utjevningsfondet. Foreslått utbytte er ikke avsatt til kortsiktig gjeld, men inngår i utjevningsfondet og egenkapitalen pr 31.12.2021.

Foreslått utbytte for 2021 utgjør 7,25 pr. egenkapitalbevis.

	2021	2020
Foreslått utbytte	2.900	4.500

*) Det ble ikke utbetalt utbytte for 2019 slik at utbytte for 2020 omfatter også 2019.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING – DIREKTE METODE

Tall i tusen kroner	2021	2020
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Netto utbetaling av lån til kunder	-172.435	81.841
Renteinnbetalinger på utlån til kunder	66.751	75.616
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	124.300	23.995
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-15.563	-22.603
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	-182	-1.851
Renter på utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	134	605
Kjøp og salg av sertifikat og obligasjoner	-62.927	-82.594
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner	2.717	3.224
Netto provisjonsinnbetalinger	14.195	11.013
Netto inn-/utbetaling kortsiktige investeringer i verdipapirer	-417	-43.487
Utbytte fra kortsiktige investeringer i verdipapirer	0	0
Endring i tapsavsetninger	-964	0
Utbetalinger til drift	-38.430	-46.186
Betalt skatt	-4.494	-5.358
Annen utbetaling	0	-195
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-87.317	-5.981
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Brutto investering i varige driftsmidler	-2.649	-54.701
Brutto salg av varige driftsmidler	3.110	
Netto langsiktig investering i verdipapirer	4.531	2.727
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	1.743	2.786
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	6.734	-49.188
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Innbetaling ved utstedelse av verdipapirgjeld	75.000	150.000
Utbetaling ved forfall verdipapirgjeld	-50.000	-75.000
Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-3.195	-4.938
Innbetaling ved lån fra kredittinstitusjoner	15.000	
Utbetaling ved forfall lån fra kredittinstitusjoner	0	
Andre betalinger ved lån fra kredittinstitusjoner	-450	
Renteutbetalinger på lån fra kredittinstitusjoner	-23	
Innbetaling ved utstedelse av ansvarlig lån	0	
Utbetaling ved forfall ansvarlig lån	0	
Renteutbetalinger på ansvarlige lån	-822	-948
Innbetaling ved utstedelse av fondsobligasjonskapital	25.000	
Utbetaling ved forfall av fondsobligasjonskapital	0	
Renteutbetalinger på fondsobligasjon	-1.268	-1.303
Leiebetalinger på balanseførte leieforpliktelser		
Kjøp og salg av egne aksjer		
Utbetalinger fra gavefond	0	
Emisjon av egenkapitalbevis	0	
Utbytte til egenkapitalbeviserne	-4.500	
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet	54.742	67.811
A + B + C Netto endring likvider i perioden	-25.841	12.643
Likviditetsbeholdning 1.1	144.948	132.305
Likviditetsbeholdning 31.12	119.107	144.948
Likvidetsbeholdning spesifisert:		
Kontanter og kontantekvilvalenter	2.821	3.350
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og fordringer på sentralbanker	116.285	141.598
Likviditetsbeholdning	119.107	144.948

NOTE 1 - REGNSKAPSPRINSIPPER

GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV REGNSKAPET

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med Forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak («årsregnskapsforskriften»). Banken har valgt å utarbeide regnskapet etter årsregnskapsforskriften § 1–4, 2. ledd b) hvilket innebærer at regnskapet utarbeides i samsvar med IFRS med mindre annet følger av forskriften.

ENDRINGER I REGNSKAPSPRINSIPPER

IFRS 16 Leieavtaler ble implementert fra 1.1.2021 og erstattet IAS 17 Leieavtaler. Standarden angir prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om leieavtaler. IFRS 16 fjerner skillet som var mellom operasjonelle og finansielle leieavtaler i IAS 17, og innfører en felles regnskapsmodell for leieavtaler. Leieavtaler skal innregnes i balansen til leietaker med en bruksrett og tilhørende leieforpliktelse på tidspunkt for ikrafttredelse. Leieforpliktelsen måles som nåverdien av fremtidige leiebetalinger i avtaleperioden neddiskontert med implisitt rente i leiekontrakten eller leietakers marginale lånerente. Opsjoner i leieavtalen skal hensyntas i beregningen av nåverdien av forpliktelsen dersom det er sannsynlig at de vil bli benyttet. Leiebetalinger som under IAS 17 inngikk i driftskostnader er erstattet med renter på leieforpliktelsen og avskrivninger på bruksretten. Den totale kostnaden blir høyere de første årene av en leiekontrakt (renteelementet er da høyere) og lavere i senere år. Rentekostnader beregnes ved å bruke neddiskonteringsrenten på leieforpliktelsen. IFRS 16 inneholder en valgmulighet til å unnlate å innregne bruksretten og tilhørende leieforpliktelse for leieavtaler dersom leieavtalen er kortsiktig (kortere enn 12 måneder) eller leie av eiendelen har lav verdi (lavere enn 5 000 USD). Banken vil benytte seg av dette fritaket. Banken har valgt å anvende modifisert retrospektiv metode som innebærer at sammenligningstall ikke omarbeides og at overgangseffekten tas mot inngående balanse for opptjent egenkapital i implementeringsåret.

STANDARDER, ENDRINGER OG FORTOLKNINGER TIL EKSISTERENDE STANDARDER SOM IKKE ER TRÅDT I KRAFT OG HVOR FORETAKET IKKE HAR VALGT TIDLIG ANVENDELSE

Det er ingen nye IFRS-standarder eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning bankens regnskap.

SAMMENDRAG AV VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er presentert i norske kroner, og alle tall er vist i hele tusen, med mindre annet er spesifikt angitt.

Segmentinformasjon

Driftssegmenter rapporteres slik at de er i overensstemmelse med rapporterbare segmenter i henhold til den interne rapporteringen i Åfjord Sparebank.

Inntektsføring

I Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost og for fordringer som vurderes til virkelig verdi i balansen og amortisert kost i resultatet med forskjellen i endring i virkelig verdi og resultatføring etter amortisert kost presentert over andre inntekter og kostnader. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres ved periodeslutt. Renteinntekter på engasjementer som er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på nedskrevet verdi. Renteinntekter på engasjementer som ikke er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på brutto amortisert kost (amortisert kost før avsetning for forventede tap).

Den effektive renten er den renten som får nåverdien av fremtidige kontantstrømmer innenfor lånets forventede løpetid til å bli lik bokført verdi av lånet ved første gangs balanseføring. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløp av forventet løpetid.

Renteinntekter på finansielle instrumenter klassifisert som utlån inkluderes på linjen for netto renteinntekter.

Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv rentemetode. I andre driftsinntekter inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester.

Resultatføringen skjer når tjenestene er levert. Leieinntekter fra operasjonelle leieavtaler inntektsføres med like beløp løpende, etter hvert som de opptjenes.

Utbytte fra investeringer resultatføres på tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamlingen.

Finansielle instrumenter – innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjellige fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktelsen, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført beløp resultatføres over ordinært resultat.

Finansielle instrumenter – klassifisering

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle instrumenter klassifisert i en av de følgende kategorier, avhengig av typen instrument og formålet med investeringen.

Finansielle eiendeler klassifiseres i gruppene:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat
- Virkelig verdi med verdiendring over resultat

Finansielle forpliktelser klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultat
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost.

Med tanke på klassifisering og måling krever IFRS 9 at alle finansielle eiendeler klassifiseres basert på en vurdering av banken forretningsmodell og kontantstrømmene knyttet til de ulike instrumentene. Utlån med flytende rente er klassifisert til amortisert kost. Utlån med fast rente der banken har som formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer i form av renter og avdrag sikres med derivater for å matche finansieringen til flytende rente. Banken benytter derfor opsjonen til å klassifisere disse utlånene til virkelig verdi med verdiendring over resultat for å unngå et regnskapsmessig misforhold på disse utlånene. Banken har anledning til å overføre utlån med pant i boligeiendom til Eika Boligkreditt som har belåningsgrad under 75 %. Banken overfører utlån fra egen balanse kun unntaksvis og kun med uvesentlig volum. Banken har derfor klassifisert utlån som kan overføres til Eika Boligkreditt til amortisert kost.

Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultatet iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen. Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer, er klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke derivater eller holdt for handelsformål.

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene innskudd fra og forpliktelser overfor kunder og rentebærende forpliktelser som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

MÅLING

Måling til virkelig verdi

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder fastsettes med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettelsesmetode. Slike verdsettelsesmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til virkelig verdi av et annet instrument som praktisk talt er det samme, diskontert kontantstrømsberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelig for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller, så benyttes disse.

Det gjøres ikke fradrag for transaksjonskostnader ved fastsettelsen av virkelig verdi.

Måling til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, måles til amortisert kost, og inntektene/ kostnadene beregnes ved bruk av instrumentets effektive rente. Amortisert kost fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Hvis forventede tap er inkludert ved beregningen av effektiv rente så inkluderes forventet tap i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten med fradrag for avsetning for forventede tap.

Måling av finansielle garantier

Utstedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs regnskapsføring anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og forventet tap beregnet etter reglene for nedskrivning av finansielle eiendeler.

NEDSKRIVNING AV FINANSIELLE EIENDELER

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn som ikke måles til virkelig verdi over resultatet, finansielle garantikontrakter, kontraktseiendeler og fordringer på leieavtaler omfattet. Et finansielt instrument som ikke er kreditforringet vil ved førstegangs balanseføring få en avsetning for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap, og klassifiseres i steg 1.

12-måneders forventet tap er nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til mislighold som inntreffer de første 12 månedene. Dersom kredittrisikoen, vurdert som sannsynligheten for mislighold over gjenværende levetid for en eiendel eller gruppe av eiendeler, er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning skal, det gjøres en tapsavsetning tilsvarende nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over hele den forventede levetiden til instrumentet hele den forventede levetiden til eiendelen, og eiendelen skal reklassifiseres til steg 2.

For utlån klassifisert i henholdsvis steg 1 og 2 beregnes renten basert på brutto balanseført verdi og avsetningen for tap er normalt modellbasert.

Dersom det oppstår en kreditforringelse skal instrumentet flyttes til steg 3. Renteinntekter innregnes da basert på amortisert kost og tapsavsetningen settes normalt på individuell basis.

For ytterligere detaljer henvises det til IFRS 9.

NEDSKRIVNINGSMODELL I BANKEN

Forventet kredittap (ECL) i steg 1 og 2 beregnes som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med effektiv rente. Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). Bankens systemleverandør Skandinavisk Data Center (SDC) har, på vegne av Eika, videreutviklet løsning for eksponering ved mislighold (EAD), beregning av tap og modell for vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs innregning, som banken har valgt å benytte. Nedskrivningsmodellen er ytterligere beskrevet i note 2.

OVERTAGELSE AV EIENDELER

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verdivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen.

PRESENTASJON AV RESULTATPOSTER KNYTTET TIL FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSE TIL VIRKELIG VERDI

Realiserte gevinster/(tap) samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet, inkludert utbytte, medtas i regnskapet under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter" i den perioden de oppstår.

SIKRINGSBOKFØRING

Åfjord Sparebank benytter ikke sikringsbokføring.

MOTREGNING

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når banken har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag. Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden. Regnskapet presenteres i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter /skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler, blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris over driftsmidlenes brukstid.

IMMATERIELLE EIENDELER

Immaterielle eiendeler vil innregnes når kravene til balanseføring er til stede. Immaterielle eiendeler ervervet separat balanseføres til kost. Økonomisk levetid er enten bestemt eller ubestemt. Immaterielle eiendeler med bestemt levetid avskrives over økonomisk levetid og testes for nedskrivning ved indikasjoner på dette. Avskrivningsmetode og – periode vurderes minst årlig.

NEDSKRIVNING AV VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Ved hvert rapporteringstidspunkt og dersom det foreligger indikasjoner på fall i varige driftsmidler og immaterielle eiendelers verdi, vil eiendelens gjenvinnbare beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens bruksverdi eller virkelige verdi med fratrekk av salgskostnader.

Eiendelens balanseførte verdi nedskrives dersom balanseført verdi er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp.

LEIEAVTALER

Innføring av ny IFRS 16 standard medfører at det ikke lenger skal skilles mellom operasjonell og finansiell leasing der inngåtte avtaler overfører bruksretten til en spesifikk eiendel fra utleier til leietaker for en spesifikk periode. For utleier videreføres i all hovedsak regelverket fra IAS 17.

For å fastsette om en kontrakt inneholder en leieavtale er det vurdert om kontrakten overfører retten til å kontrollere bruken av en identifisert eiendel. Standarden har hovedsakelig fått betydning for leieavtaler knyttet til kontorlokaler, som medfører at husleiekostnader ikke lenger regnskapsføres som driftskostnad, men som avskrivning av bruksrett eiendel og rentekostnad på tilhørende leieforpliktelse i resultatregnskapet. Leieavtaler med lav verdi (mindre enn 5 000 USD) og leieavtaler med en leieperiode på 12 måneder eller mindre vil ikke bli balanseført. Leieavtalene som faller inn under disse unntakene innregnes løpende som andre driftskostnader.

INVESTERINGER I TILKNYTTEDE SELSKAPER

Tilknyttede selskaper er enheter hvor banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll, over den finansielle og operasjonelle styringen (normalt ved eierandel på mellom 20 % og 50 %). Regnskapet inkluderer bankens andel av resultat fra tilknyttede selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden fra det tidspunktet betydelig innflytelse oppnås og inntil slik innflytelse opphører.

SKATT

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld, samt underskudd til fremføring. Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Bankens regnskapsfører tidligere ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at banken kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil selskapet redusere utsatt skattefordel i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp. Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner, med unntak av fondsobligasjoner hvor skatteeffekten av rentekostnaden føres i ordinært resultat og konsernbidrag fra mor- eller søsterselskap som blir resultatført.

PENSJONSFORPLIKTELSER

Pensjonskostnader og – forpliktelser følger IAS 19. Banken har en ordning med innskuddsbasert pensjon for alle ansatte. I tillegg har banken AFP ordning. For innskuddsordningen betaler banken innskudd til privat administrerte livs- og pensjonsforsikringselskaper. Banken har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene kostnadsføres fortløpende og regnskapsføres som lønnskostnad. AFP ordningen behandles regnskapsmessig som innskuddsordningen.

FONDSOBLIGASJONSLÅN

Fondsobligasjoner som er evigvarende, og hvor banken har en ensidig rett til å ikke betale renter til investorene under gitte vilkår, tilfredsstiller ikke definisjonen til finansielle forpliktelser i henhold til IAS 32. Slike obligasjoner klassifiseres som egenkapital i balansen (hybridkapital) og renten behandles som utbytte og presenteres som reduksjon i sparebankens fond og utjevningsfond i hht eierbrøken. Skatteeffekten av rentene presenteres som skattekostnad.

UTBYTTE

Utbytte behandles etter regler for IFRS. Utbytte blir ikke klassifisert som kortsiktig gjeld før dette er vedtatt av forstandskapet, og vil dermed inngå i bankens egenkapital på balansedagen.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i kontantstrømmer fra operasjonelle –, investerings–, og finansieringsaktiviteter etter direkte metode. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som alle inn- og utbetalinger knyttet til utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder og kredittinstitusjoner, inn- og utbetalinger fra kortsiktige verdipapirer, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra langsiktige verdipapirtransaksjoner, – samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av ansvarlige lån og obligasjonsgjeld og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank.

NOTE 2 – KREDITTRISIKO - NEDSKRIVNINGSMODELL

DEFINISJON AV MISLIGHOLD

Banken har fra og med 1.1.2021 implementert ny definisjon av mislighold. Denne er utformet i henhold til European Banking Authority sine retningslinjer for hvordan banker skal anvende misligholdsdefinisjon i kapitalkravsforordningen (CRR), samt presiseringer i CRR/CRD IV forskriften.

Det følger av disse reglene at en kunde vil bli klassifisert som misligholdt dersom minst ett av følgende kriterier er oppfylt:

- Kunden har et overtrekk som både overstiger en relativ- og absolutt grense i mer enn 90 sammenhengende dager. For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer.
 - For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner
 - For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner
- Det er vurdert som sannsynlig at kunden ikke vil kunne innfri sine kredittforpliktelser overfor banken (unlikely to pay – UTP).
- Kunden er smittet av en annen kunde som er i mislighold i henhold til de to første kriteriene nevnt over.

Ny definisjon av mislighold innebærer innføring av karenperiode som tilsier at kundene blir kategorisert som misligholdt en periode etter at misligholdet er bragt i orden. Karenperioden er tre måneder etter friskmelding med unntak av engasjementer med forbearance-markering hvor tilhørende karenperioden er tolv måneder.

EKSPONERING VED MISLIGHOLD (EAD)

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid.

Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

TAP VED MISLIGHOLD (LGD)

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker basert på ulike intervall av sikkerhetsdekning. Datagrunnlaget oppdateres med tapshistorikk for nye perioder. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder.

Personkunder

- Kunder med sikkerhet i fast eiendom
- Kunder med annen sikkerhet enn fast eiendom
- Kunder uten registrert sikkerhet

Bedriftskunder

- Kunder med sikkerhet
- Kunder uten sikkerhet

Verdien av sikkerheter er hensyntatt og baserer seg på estimerte realisasjonsverdier.

SANNSYNLIGHET FOR MISLIGHOLD (PD)

Bankens PD-modell er utviklet av Eika Gruppen. PD-modellen estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. For deler av porteføljen benyttes policykoder når kundens risiko ikke kan beregnes på ordinær måte, dette kan skyldes kundetype eller hendelse. Kunder med policykode overstyres til en risikoklasse med tilhørende forhåndsdefinert PD.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder (PD 12 mnd.). Totalmodellen består videre av to undermodeller, herunder en adferdsmodell og en generisk modell, som vektles ulikt basert på tid som kunde og tid siden siste kredittsøk. Totalmodellen består utelukkende av den generiske modellen i de tilfeller hvor kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært kortere enn en forhåndsdefinert tidshorisont. Kun adferdsmodell benyttes dersom kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært lengre enn en gitt tidshorisont. I alle andre tidshorisonter vil en kombinasjon av modellene benyttes. Dette gjelder også for BM-kunder som ikke er gjenspartspliktige.

Adferdsmodellen angir PD 12 mnd. basert på observert adferd fra kundenes konto, transaksjoner og produktfordeling. Generisk modell angir PD 12 mnd. basert på offentlig informasjon. Generisk modell er utviklet av Bisnode på alle norske foretak/husholdninger med konkurs/alvorlig betalingsanmerkning som utfallsvariabel. For bedriftskunder består den generiske modellen av fire undermodeller, herunder enkeltpersonsforetak (ENK), foretak der eier direkte hefter for gjeld (ANS/DA), øvrige foretak med innlevert regnskap og øvrige foretak uten regnskap.

For personkunder består den generiske modellen av fem undermodeller, hvorav fire er delt opp etter kundens alder (18–26 år, 27–42 år, 43–65 år og 66+ år) og den siste består av personer, uansett alder, med minst en aktiv betalingsanmerkning.

Med utgangspunkt i PD 12 mnd, beregnes misligholdssannsynlighet over engasjementets forventede levetid (PD liv) med en migrasjonsbasert framskrivning, samt justeringer for forventninger til fremtiden (omtalt nedenfor). Modellene blir årlig validert og rekaliseres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller.

VESENTLIG ØKNING I KREDITTRISIKO (MIGRERING)

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. PD slik den ble estimert å være på rapporteringstidspunktet den gangen eiendelen for første gang ble innregnet (PD ini), sammenlignes med det faktisk er på rapporteringstidspunktet. Dersom PD er høyere enn forventet på rapporteringstidspunktet må det vurderes om det har forekommet en vesentlig økning i kredittrisiko:

- For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. mindre enn 1 %, er vesentlig økning definert som: $PD\ 12\ mnd > PD\ 12\ mnd.\ ini + 0,5\ \% \text{ og } PD\ liv > PD\ liv\ ini * 2$
- For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. over eller lik 1 %, er vesentlig økning definert som: $PD\ 12\ mnd > PD\ 12\ mnd.\ ini + 2\ \% \text{ eller } PD\ liv > PD\ liv\ ini * 2$

Det foreligger ingen spesifikke karenskriterier med tanke på migrering, følgelig vil engasjementet bli tilbakeført til steg 1 dersom tilhørende PD endringer ikke lenger oppfyller kravene til vesentlig økning i kredittrisiko.

Det er i tillegg to absolutte kriterier som alltid definerer en vesentlig økning i kredittrisiko.

- Eiendelen er ikke kredittforringet, men det er gitt betalingslettelser i forbindelse med at kunden er i finansielle vanskeligheter.
- Eiendelen har et overtrekk på minimum 1.000 kroner i mer enn 30 sammenhengende dager.

FORVENTET KREDITTAP BASERT PÅ FORVENTNINGER TIL FREMTIDEN

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap. Forventninger til fremtiden er utledet av en makromodell der det hensyntas tre scenarioer – basis-, oppside- og nedside scenarioet – for forventet makroøkonomisk utvikling ett til fire år fram i tid. Scenarioene er gitt følgende sannsynlighetsvektning basis 70%, nedside 20% og oppside 10%. Variablene arbeidsledighet, boligpriser, husholdningers gjeld og bankenes utlånsrente inngår i modellen. Variablene er fordelt på fylker for personmarkedet og på bransjer for bedriftsmarkedet. Variablene og tilhørende vektning fastsettes av sjefsøkonom i Eika Gruppen, for deretter å bli vurdert av banken.

De makroøkonomiske variablene er ikke uavhengige, noe som betyr at en endring i en variabel vil påvirke prognosen for enkelte av de andre variablene, det gir derfor begrenset informasjon å se på sensitiviteten til hver enkelt variabel.

I nedside scenarioet er hver variabel tilordnet en lavere forventning relativt til basis scenarioet og visa versa i oppside scenarioet. Tabellen nedenfor viser prognosen for de ulike variablene i alle tre scenarioer.

	2022	2023	2024	2025
Basis				
Arbeidsledighet (nivå)	4,5 %	4,3 %	4,1 %	4,1 %
Endring i husholdningenes gjeldsgrad	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,2 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %
Oljepris (USD pr. fat)	43	46	48	48
Nedside				
Arbeidsledighet (nivå)	5,0 %	4,8 %	4,6 %	4,6 %
Endring i husholdningenes gjeldsgrad	-2,0 %	-2,0 %	1,0 %	0,7 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	0,6 %	0,6 %	0,6 %	0,6 %
Oljepris (USD pr. fat)	26	28	28	28
Oppside				
Arbeidsledighet (nivå)	3,9 %	3,7 %	3,5 %	3,5 %
Endring i husholdningenes gjeldsgrad	0,9 %	0,9 %	1,0 %	1,7 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %
Oljepris (USD pr. fat)	63	66	68	68

NEDSKRIVNINGER I STEG 3

Banken gjennomgår hele bedriftsporteføljen årlig, og store og spesielt risikable engasjementer gjennomgås løpende. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt eller dersom de har dårlig betalingshistorikk. Ved estimering av nedskrivning på enkelt kunder vurderes både aktuell og forventet fremtidig finansiell stilling, og for engasjementer i bedriftsmarkedet også markedssituasjonen for kunden, aktuell sektor og markedsforhold generelt. Muligheten for rekapitalisering, restrukturering og refinansiering vurderes også. Samlet vurdering av disse forholdene legges til grunn for estimering av fremtidig kontantstrøm. Kontantstrømmene estimeres som hovedregel over en periode tilsvarende forventet løpetid for den aktuelle kunden, eller gruppe av kunder dersom dette er likhetstrekk knyttet til kundene. Banken avsetter for tap i steg 3 dersom kunden er kredittforringet. Ved vurdering av tapsavsetningen hefter det usikkerhet ved estimering av tidspunkt og beløp for fremtidige kontantstrømmer inkludert verdsettelse av sikkerhetsstillelse. Det vises til note 11 for oversikt over nedskrivning på utlån og garantier.

KREDITTRISIKO

Banken tar kredittrisiko, som er risikoen for at motparten vil påføre banken et tap ved ikke å gjøre opp bankens tilgodehavende. Kreditteksponering er primært knyttet til utestående lån og gjeldspapirer. Det er også kredittrisiko knyttet til "off-balance" finansielle instrumenter som lånetilsagn, ubenyttet kreditt og garantier.

Se note 6–13 for vurdering av kredittrisiko.

KLASSIFISERING

Sannsynlighet for mislighold brukes som mål på kredittkvalitet. Banken deler porteføljen inn i ti risikoklasser, basert på PD for hvert kredittengasjement. se den underliggende tabellen. Kredittforringede engasjementer (steg 3) er gitt en PD på 100 prosent. Bankens portefølje inndelt etter risikoklasser og steg er presentert i note 6.

Risikoklasse	Sansynlighet for mislighold fra	Sansynlighet for mislighold til
1	0,0000	0,0010
2	0,0010	0,0025
3	0,0025	0,0050
4	0,0050	0,0075
5	0,0075	0,0125
6	0,0125	0,0200
7	0,0200	0,0300
8	0,0300	0,0500
9	0,0500	0,0800
10	0,0800	1,0000

NOTE 3 – ANVENDELSE AV ESTIMATER OG SKJØNNMESSIGE VURDERINGER

Estimater og skjønnsmessige vurderinger vurderes løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer. For regnskapsformål benytter banken estimater og antagelser om fremtiden.

Regnskapsestimatene kan avvike fra de oppnådde resultater, men de er basert på beste estimat på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Estimater og antagelsene som har betydelig risiko for vesentlig å påvirke balanseført verdi av eiendeler eller forpliktelser er behandlet nedenfor. Nedenfor gjennomgås de mest vesentlige skjønnsmessige vurderingene, som bankens ledelse legger til grunn ved avleggelse av regnskapet.

NEDSKRIVNING PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Banken gjennomgår utvalgte terskelverdier av bedriftsmarkedsporteføljen årlig. Store og spesielt risikable, samt misligholdte og tapsutsatte engasjementer gjennomgås kvartalsvis. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt og senest etter 90 dager, eller dersom de har en særdeles dårlig betalingshistorikk.

Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt under risikostyring. Banken foretar individuell vurdering av nedskrivningsbehovet dersom det foreligger kredittforringelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og kredittforringelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Eksempler på kredittforringelse vil være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Nedskrivninger i steg 3 beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente.

Øvrige nedskrivninger i steg 1 og 2 baserer seg på tapsestimat beregnet med grunnlag på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD).

Se note 13 for sensitivitetsberegninger.

VIRKELIG VERDI I IKKE AKTIVE MARKEDER

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke er notert i et aktivt marked (nivå 2 og 3) er verdsatt ved bruk av verdsettelsesteknikker, slike verdsettelsesteknikker vil være beheftet med usikkerhet. Verdsettelsesteknikker (for eksempel modeller) som er benyttet for å bestemme virkelig verdi er vurderes periodisk opp mot utvikling i verdi av lignende instrumenter, og gjennomførte transaksjoner i samme papir. I den grad det er praktisk mulig benyttes observerbare data, men på områder som kredittrisiko volatilitet og korrelasjoner må det benyttes estimater. Endring i forutsetningene om disse faktorene kan påvirke virkelig verdi på finansielle instrumenter.

Se note 26 for virkelig verdi finansielle instrumenter.

NOTE 4 – KAPITALDEKNING

Bankens kapitaldekning, henholdsvis ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og kapitaldekning, er ved utgangen av 2021 beregnet til 17,1 %, 20,6 % og 22,7 %.

Konsolidert kapitaldekning er basert på forholdsmessig konsolidering av eierandeler i finansforetak i samarbeidende grupper. For Åfjord Sparebank sin del vil finansforetak i samarbeidende gruppe være Eika Boligkreditt AS og Eika Gruppen AS. Banken har en eierandel på 0,31 % i Eika Gruppen AS og på 0,43 % i Eika Boligkreditt AS.

Konsolidert kapitaldekning med samarbeidsgruppen utgjør henholdsvis 16,2 %, 19,5 % og 21,6 %.

Banken har pr 31.12.2021 ett Pilar 2 krav på banknivå på 3 %, slik at minimumskravet til kapitaldekning vil være 14,0 % på bankens rene kjernekapital.

- Sum lovkrav	11,0 %
- Bankens Pilar 2 krav på banknivå	3,0 %
- Minstekrav til kjernekapital	14,0 %

I ICAAP for 2021–2023 har styret vedtatt et kapitalmål for banken på konsolidert nivå på 17,2 % og ett fremtidig mål om 18,0 %.

	Morbank		Konsolidert kapitaldekning inkl. andel samarb.gruppe	
Tall i tusen kroner	2021	2020	2021	2020
Opptjent egenkapital	211.728	199.158	184.525	164.313
Overkursfond	0	0	20.339	23.877
Uttevningssfond	2.918	4.564	2.918	4.564
Annen egenkapital	12.159	7.376	12.367	8.897
Egenkapitalbevis	40.000	39.974	45.408	46.505
Sum egenkapital	266.806	251.072	265.557	248.157
Immaterielle eiendeler	0	0	-71	-79
Avsatt utbytte	-2.900	-4.500	0	0
Fradrag for forsvarlig verdsetting	-489	-429	-575	-553
Fradrag i ren kjernekapital	-19.523	-22.910	-6.565	-3.839
Ren kjernekapital	243.893	223.233	258.346	243.685
Fondsobligasjoner	50.000	25.000	52.816	28.338
Sum kjernekapital	293.893	248.233	311.161	272.024
Tilleggskapital - ansvarlig lån	30.000	30.000	33.544	34.208
Netto ansvarlig kapital	323.893	278.233	344.705	306.231
Eksponeeringskategori (vektet verdi)				
Stater		0	0	11
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	27.269	16.096	32.257	21.453
Offentlige eide foretak	0	0	0	0
Institusjoner	6.434	4.043	14.359	15.323
Foretak	222.926	135.344	225.869	137.752
Massemarked	0	0	6.271	6.483
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	820.136	762.578	956.836	925.302
Forfalte engasjementer	57.334	106.770	57.726	106.953
Høyrisiko-engasjementer	0	17.577	0	17.577
Obligasjoner med fortrinnsrett	15.392	15.898	18.609	19.865
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	12.999	18.021	12.999	18.021
Andeler i verdipapirfond	8.991	9.379	9.295	9.693
Egenkapitalposisjoner	26.758	26.738	17.722	18.736
Øvrige engasjement	109.566	108.677	110.766	109.530
CVA-tillegg	0	0	8.660	12.330
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.307.804	1.221.120	1.471.369	1.419.029
Beregningsgrunnlag fra operasjonell risiko	121.379	114.369	124.899	118.739
Kapitalkrav med utgangspunkt i faste kostnader	0	0	797	0
Sum beregningsgrunnlag	1.429.183	1.335.489	1.597.065	1.537.768
Kapitaldekning i %	22,66 %	20,83 %	21,58 %	19,92 %
Kjernekapitaldekning	20,56 %	18,59 %	19,48 %	17,69 %
Ren kjernekapitaldekning i %	17,07 %	16,72 %	16,18 %	15,85 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	10,19 %	9,35 %	9,16 %	8,31 %

NOTE 5 – RISIKOSTYRING

Bankens forretningsaktiviteter fører til at virksomheten er eksponert for en rekke finansielle risiki. Bankens målsetting er å oppnå en balanse mellom avkastning og risiko, og å minimere potensielle negative virkninger på bankens finansielle resultat. Bankens finansielle risikostyring er etablert for å identifisere og analysere disse risikoene, samt å etablere passende risikorammer og –kontroller, og å overvåke overholdelsen gjennom bruk av pålitelige og oppdaterte informasjonssystemer. Banken vurderer jevnlig de etablerte retningslinjene for risikostyring og systemet som er etablert for å sikre at endringer i produkter og markeder blir reflektert i risikorammene.

Ansvar for bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre og ledelsen. Styret vedtar bankens mål og rammestruktur innenfor alle risikiområder, herunder retningslinjer og rammer for styring av risiko.

Administrerende banksjef har ansvaret for bankens samlede risikostyring. Alle beslutninger knyttet til risiko og risikostyring blir normalt fattet av administrerende banksjef i samråd med øvrige medlemmer i bankens ledelse. Alle ledere i banken har ansvar for å styre risiko og sikre god intern kontroll innenfor eget område i tråd med banken sin vedtatte risikoprofil.

LIKVIDITETSRISIKO

Risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall, samt risikoen for at banken ikke klarer å møte sine likviditetsforpliktelser uten at kostnaden øker dramatisk. Ut ifra et bredere perspektiv inneholder likviditetsrisiko også risiko for at banken ikke er i stand til å finansiere økninger i eiendeler etter hvert som refinansieringsbehovet øker. Likviditetsstyringen tar utgangspunkt i bankens overordnede likviditetspolicy vedtatt av styret. Likviditetspolicyen gjennomgås minimum årlig. Bankens rammer og retningslinjer for likviditetsrisiko gjenspeiler bankens konservative risikoprofil på området. Bankens innskudd består primært av innskudd fra helkunder i bankens markedsområde.

Se note 14 for vurdering av likviditetsrisiko.

MARKEDSRISIKO

Banken er eksponert for markedsrisiko, som er risikoen for at virkelig verdi av framtidige kontantstrømmer knyttet til finansielle instrumenter vil endres pga. endringer i markedspriser. Markedsrisiko er knyttet til åpne posisjoner i rente-, valuta og aksjeprodukter som er eksponert mot endrede markedspriser og endringer i volatiliteten til priser som rentesatser, kredittspreader, valutakurser og aksjepriser.

Styring av markedsrisiko tar utgangspunkt i styrevedtatt policy for markedsrisiko hvor det er satt rammer for eksponering innen ulike risikokategorier. Risikoeksponering og –utvikling overvåkes løpende og rapporteres periodisk til styre og ledelse.

Se note 15–17 og 25–30 for vurdering av markedsrisiko.

OPERASJONELL RISIKO

Risikoen for tap som skyldes svakheter eller feil i prosesser og systemer, feil begått av ansatte, eller eksterne hendelser. Styring av operasjonell risiko tar utgangspunkt i bankens policy for operasjonell risiko og internkontroll. Det gjennomføres risikovurderinger både på overordnet nivå, men også innenfor ulike prosesser som banken til enhver tid er eksponert for. Hendelser som har påvirket, eller kan påvirke bankens lønnsomhet og/eller omdømme, følges systematisk opp. I tillegg til at det årlig foretas en omfattende gjennomgang av vesentlige operasjonelle risikoer og kontrolltiltak, foretar ledelsen en løpende vurdering av operasjonelle risikohendelser og iverksetter ytterligere risikoreduserende tiltak ved behov. Det foretas løpende rapportering av operasjonelle tapshendelser og internkontrollavvik til ledelse og styret.

FORRETNINGSRISIKO

Risiko for tap på grunn av endringer i eksterne forhold som markedssituasjon eller myndighetenes reguleringer. Risikoen inkluderer også omdømmerisiko. Styring og kontroll med bankens forretningsriskikrisiko er basert på bankens styrefastsatte policy. Det påligger alle ansatte å bidra til at kundenes behov og rettigheter ivaretas på en tilfredsstillende måte, herunder gjennom en faglig god og redelig kundefølelse som sikrer at bankens kunder kan ta bevisste og velinformerte valg.

COMPLIANCE (etterlevelse)

Compliancerisiko er risikoen for at banken pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomiske tap som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter. Banken vektlegger gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter. Styret vedtar bankens compliance-policy som beskriver hovedprinsippene for ansvar og organisering. Det arbeides kontinuerlig med å vurdere beste tilpasning til nye reguleringer og nytt regelverk for både å ivareta etterlevelse og effektivitet i organisasjonen. Nye reguleringer og nytt regelverk som påvirker driften skal fortløpende inkluderes i rutiner og retningslinjer.

Aktiviteten på compliance-området har vært stor i senere år, særlig knyttet opp mot kravene innen hvitvasking og GDPR. Banken har implementert spesifikke rutiner og retningslinjer for å sikre etterlevelse, og jobber aktivt for å opprettholde og videreutvikle de ansattes kompetanse på området.

NOTE 6 – UTLÅN TIL KUNDER FORDELT PÅ NIVÅ FOR KREDITTKVALITET

Banken har ingen utlån, kreditter eller annet til virkelig verdi.

2021

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet		Brutto utlån		
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum utlån
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	1.486.603	3.055	0	1.489.658
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	343.684	93.789	0	437.473
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	71.435	98.838	0	170.273
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	64.427	64.427
Sum brutto utlån	1.901.723	195.682	64.427	2.161.831
Nedskrivninger	-3.925	-2.310	-11.968	-18.204
Sum utlån til balanseført verdi	1.897.797	193.372	52.458	2.143.627

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet		Personmarkedet		
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum utlån
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	1.276.322	3.055	0	1.279.377
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	117.905	83.573	0	201.478
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	35.842	38.532	0	74.373
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	11.551	11.551
Sum brutto utlån	1.430.068	125.160	11.551	1.566.780
Nedskrivninger	-367	-1.193	-477	-2.037
Sum utlån til bokført verdi	1.429.702	123.967	11.074	1.564.742

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet		Bedriftsmarkedet		
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum utlån
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	210.282	0	0	210.282
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	225.779	10.216	0	235.994
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	35.593	60.307	0	95.900
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	52.875	52.875
Sum brutto utlån	471.654	70.522	52.875	595.052
Nedskrivninger	-3.558	-1.117	-11.491	-16.167
Sum utlån til bokført verdi	468.096	69.405	41.384	578.885

Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på nivå for kreditt		Ubenyttede kreditter og garantier		
(Pr. klasse finansielt instrument:)	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum eksponering
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	107.405	11.894	0	119.298
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	27.283	6.101	0	33.385
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	651	37.809	0	38.460
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	2.509	2.509
Sum ubenyttede kreditter og garantier	135.339	55.804	2.509	193.652
Nedskrivninger	-76	-129	0	-204
Netto ubenyttede kreditter og garantier	135.263	55.675	2.509	193.447

2020

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet		Brutto utlån		
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum utlån
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	1.441.540	2.793	0	1.444.333
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	277.297	68.849	0	346.145
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	83.205	36.963	0	120.169
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	78.750	78.750
Sum brutto utlån	1.802.042	108.605	78.750	1.989.397
Nedskrivninger	-3.979	-1.796	-13.919	-19.694
Sum utlån til balanseført verdi	1.798.062	106.809	64.832	1.969.702

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet		Personmarkedet		
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum utlån
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	1.311.252	2.793	0	1.314.045
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	98.323	26.595	0	124.918
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	14.938	17.137	0	32.075
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	20.129	20.129
Sum brutto utlån	1.424.513	46.524	20.129	1.491.166
Nedskrivninger	-199	-453	-2.064	-2.716
Sum utlån til bokført verdi	1.424.314	46.071	18.065	1.488.450

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet		Bedriftsmarkedet		
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum utlån
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	130.408	0	0	130.408
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	178.974	42.254	0	221.228
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	68.268	19.827	0	88.094
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	58.622	58.622
Sum brutto utlån	377.650	62.080	58.622	498.351
Nedskrivninger	-3.780	-1.343	-11.855	-16.978
Sum utlån til bokført verdi	373.870	60.737	46.767	481.374

Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på nivå for kreditt		Ubenyttede kreditter og garantier		
(Pr. klasse finansielt instrument:)	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum eksponering
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	106.135	16.118	0	122.253
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	12.145	5.703	0	17.848
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	9.260	4.912	0	14.172
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	2.828	2.828
Sum ubenyttede kreditter og garantier	127.540	26.734	2.828	157.102
Nedskrivninger	-65	-119		-184
Netto ubenyttede kreditter og garantier	127.475	26.615	2.828	156.918

NOTE 7 – FORDELING AV UTLÅN

Utlån fordelt på fordringstyper	2021	2020
Kasse-, drifts- og brukskreditter	194.953	202.082
Byggelån	67.002	23.630
Nedbetalingslån	1.899.876	1.763.684
Brutto utlån og fordringer på kunder	2.161.831	1.989.396
Nedskrivning steg 1	-3.925	-3.979
Nedskrivning steg 2	-2.310	-1.796
Nedskrivning steg 3	-11.968	-13.919
Netto utlån og fordringer på kunder	2.143.627	1.969.702
Utlån formidlet til Eika Boligkreditt AS	402.137	387.566
Utlån inkl. Eika Boligkreditt AS	2.545.764	2.357.269

Brutto utlån fordelt på geografi	2021	2020
Primærområdet	1.583.668	1.692.411
Resten av landet	578.163	296.239
Utlandet		746
Sum	2.161.831	1.989.396

Bankens primærområdet er kommuner på Fosen – Åfjord, Osen, Ørland og Indre Fosen.

NOTE 8 – MISLIGHOLDTE OG TAPSUTSATTE ENGASJEMENT

2021

Fordelt etter sektor/næring	Brutto kredittforringede	Nedskrivning steg 3	Netto nedskrevne engasjement
Personmarkedet	11.553	-477	11.076
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk og fiske	0	0	0
Industri	11.583	-3.200	8.383
Bygg, anlegg	602	-200	402
Varehandel	11.979	-3.041	8.938
Transport og lagring	1.759	-200	1.559
Eiendomsdrift og tjenesteyting	28.091	-4.600	23.491
Annen næring	1.369	-250	1.119
Sum	66.935	-11.968	54.967

Banken har misligholdte engasjementer på kr 7,0 mill i steg 3 hvor det ikke er foretatt nedskrivning grunnet verdi på sikkerhetsstillelsen, tilsvarende tall for 2020 var kr 11,1 mill.

Banken har pr 31.12.2021 kr 1,1 mill i tapskonstaterte engasjementer som fortsatt inndrives. Inntekter fra denne aktiviteten vil føres som en reduksjon av nedskrivninger. Tilsvarende tall for 2020 var 0,8 mill.

2020

Fordelt etter sektor/næring	Brutto nedskrevne engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto nedskrevne engasjement
Personmarkedet	20.231	-2.064	18.167
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk og fiske	0	0	0
Industri	15.557	-2.200	13.357
Bygg, anlegg	2.358	-1.150	1.208
Varehandel	12.618	-3.041	9.577
Transport og lagring	1.858	-200	1.658
Eiendomsdrift og tjenesteyting	28.957	-5.263	23.693
Annen næring	0	0	0
Sum	81.578	-13.919	67.659

Kredittforringede engasjementer

	2021	2020
Brutto engasjementer med over 90 dagers overtrekk - personmarked	8.608	16.775
Brutto engasjementer med over 90 dagers overtrekk - bedriftsmarked	2.051	1.528
Nedskrivning steg 3	-1.143	-3.119
Netto engasjementer med over 90 dagers overtrekk	9.515	15.184
Brutto andre kredittforringede engasjementer - personmarkedet	2.945	3.460
Brutto andre kredittforringede engasjementer - bedriftsmarkedet	53.332	59.816
Nedskrivning steg 3	-10.825	-10.800
Netto andre kredittforringede engasjementer	45.452	52.476
Netto kredittforringede engasjementer	54.967	67.660

Kredittforringede engasjementer fordelt etter sikkerheter

	2021		2020	
Tall i tusen kroner	Beløp	%	Beløp	%
Engasjementer med pant i bolig	9.438	14,1 %	16.956	20,8 %
Engasjementer med pant i annen sikkerhet	54.592	81,6 %	60.818	74,6 %
Engasjementer til offentlig sektor	0	0,0 %	0	0,0 %
Engasjementer uten sikkerhet	2.904	4,3 %	3.805	4,7 %
Ansvarlig lånekapital	0	0,0 %	0	0,0 %
Sum kredittforringede engasjementer	66.935	100 %	81.578	100 %

NOTE 9 – FORFALTE OG KREDITTFORRINGEDE LÅN

	Ikke forfalte utlån	Under 1 mnd.	Over 1 t.o.m. 3 mnd.	Over 3 t.o.m. 6 mnd.	Over 6 t.o.m. 12 mnd.	Over 1 år	Sum forfalte utlån	Kredittfordingede utlån	Sikkerhet for forfalte utlån > 90 dg.	Sikkerhet for andre kredittfordingede utlån
2021										
Privatmarkedet	1.558.042	127	17	0	0	8.593	8.737	13.242	8.345	1.103
Bedriftsmarkedet	592.690	913	0	1.156	0	293	2.362	53.149	895	40.912
Totalt	2.150.732	1.040	17	1.156	0	8.886	11.099	66.391	9.240	42.016

2020										
Privatmarkedet	1.427.275	46.993	3	3.053	250	13.471	63.769	20.129	16.764	4.740
Bedriftsmarkedet	493.634	3.190	0	0	0	1.527	4.717	58.622	1.901	66.080
Totalt	1.920.910	50.183	3	3.053	250	14.998	68.486	78.750	18.666	70.820

NOTE 10 – EKSPONERING AV UTLÅN

2021		Ned- skrivning steg 1	Ned- skrivning steg 2	Ned- skrivning steg 3	Ubenyttede kreditter		Taps- avsetning	Taps- avsetning	Taps- avsetning	Maks kreditt- eksponering
Tall i tusen kroner	Brutto utlån					Garantier	steg 1	steg 2	steg 3	
Personmarkedet	1.566.780	-467	-1.193	-477	87.466	1.975	-13	-10	0	1.654.060
Næringssektor fordelt:										
Jordbruk, skogbruk og fiske	102.355	-142	-77	0	2.685	2.413	-2	-5	0	107.226
Industri	37.748	-73	-111	-3.200	1.035	1.582	-2	-13	0	36.967
Bygg, anlegg	60.802	-1.228	-405	-200	17.878	13.568	-26	-38	0	90.351
Varehandel	25.129	-71	-58	-3.041	5.133	3.019	-8	-9	0	30.094
Transport og lagring	14.554	-83	-112	-200	296	609	0	-10	0	15.055
Eiendomsdrift og tjenesteyting	279.880	-1.451	-333	-4.600	15.985	500	-20	-4	0	289.957
Annen næring	74.583	-411	-22	-250	39.313	197	-4	-39	0	113.365
Sum	2.161.831	-3.925	-2.310	-11.968	169.789	23.863	-76	-129	0	2.337.075

2020		Ned- skrivning steg 1	Ned- skrivning steg 2	Ned- skrivning steg 3	Ubenyttede kreditter		Ned- skrivning steg 1	Ned- skrivning steg 2	Ned- skrivning steg 3	Maks kreditt- eksponering
Tall i tusen kroner	Brutto utlån					Garantier				
Personmarkedet	1.491.076	-274	-453	-2.064	92.392	1.629	-4	-6	0	1.582.296
Næringssektor fordelt:										
Jordbruk, skogbruk og fiske	88.890	-411	-27	0	4.275	2.413	-3	-11	0	95.126
Industri	34.802	-38	-2	-2.200	1.178	873	-7	-1	0	34.605
Bygg, anlegg	56.293	-84	-102	-1.150	24.309	12.818	-47	-40	0	91.996
Varehandel	28.347	-2.817	-818	-3.041	4.808	2.910	-3	-27	0	29.359
Transport og lagring	16.747	-8	-102	-200	319	846	0	-24	0	17.578
Eiendomsdrift og tjenesteyting	221.960	-320	-208	-5.263	1.219	3.670	0	-3	0	221.055
Annen næring	51.282	-27	-85	0	2.820	623	-1	-6	0	54.605
Sum	1.989.396	-3.979	-1.796	-13.919	131.320	25.782	-65	-119	0	2.126.620

NOTE 11 – NEDSKRIVINGER, TAP OG FINANSIELL RISIKO

I henhold til IFRS 9 er bankens utlån til kunder, ubenyttede kreditter og garantier gruppert i tre steg basert på misligholdssannsynlighet (PD) på innregningstidpunktet sammenlignet med misligholdssannsynlighet på balansedagen. Samt øvrige indikatorer på vesentlig økning i kredittrisiko og/eller kredittforringelse, herunder antall dager med betalingsmislighold, betalingslettelser ved finansielle vanskeligheter og skjønsmessige tapsvurderinger. Fordelingen mellom stegene gjøres for det enkelte lån eller engasjement.

Engasjementer som ikke er individuelt nedskrevet (steg 3) inngår i beregning av statistiske nedskrivninger (IFRS 9 nedskrivninger steg 1 og 2) på utlån og garantier. Nedskrivning beregnes på grunnlag av utviklingen i kundenes risikoklassifisering samt tapserfaring for de respektive kundegrupper. Utover dette tillegges konjunktur- og markedsutvikling (makroforhold) som ennå ikke har fått effekt på det beregnede nedskrivningsbehov på kundegrupper totalt. Den statistiske modellen for beregning av «Expected credit losses» (ECL) på engasjementene bygger på flere kritiske forutsetninger, herunder misligholdssannsynlighet, tap ved mislighold, forventet levetid på engasjementene og makroutvikling.

De økonomiske effektene av COVID-19 er innarbeidet i de ulike scenarioene i de modellberegnete nedskrivningene, men banken er av den oppfatning at det fortsatt er knyttet usikkerhet rundt effektene av pandemien. Dette medfører at banken må benytte vesentlig mer skjønn og gruppevis tilnærming i beregning av nedskrivninger på utlån. Banken har derfor i tillegg til statistiske nedskrivninger etter IFRS 9, beregnet nedskrivninger i steg 1 og steg 2 for kunder i bedriftsmarkedet, på grunnlag av hvor utsatte de ulike bransjene er innenfor bankens engasjement.

Effekten av COVID 19 på ulike sektorer og bransjer er delt inn i 5 grader/nyanser:

1. I liten grad påvirket (lav risiko).
2. I noen grad påvirket (lav til medium risiko).
3. I middels grad påvirket (medium risiko).
4. I betydelig grad påvirket (medium til høy risiko).
5. I høy grad påvirket (høy risiko).

Hver grad av risiko (1–5) blir tilført en «justeringsfaktor» i prosent. Støtteordninger fra staten er hensyntatt i vurderingen av justeringsfaktorer for de ulike bransjer. Justeringsfaktoren for den enkelte bransje multipliseres med bankens eksponering i hver bransje. De beregnede nedskrivningsbeløpene etter risiko og eksponering, legges så til de modellberegnete nedskrivninger per bransje.

Personmarkedet er mindre utsatt for tap. Banken har hovedsakelig lån med pant i bolig som har gjennomsnittlig lav belåningsgrad. Velferdsordningene i Norge, inkl. spesifikke tiltak innført ifm. COVID 19-situasjonen f.eks. for permitterte, medfører også at personmarkedet er mindre utsatt for tap. Det er derfor ikke foretatt noen ekstra avsetning for personmarkedet ut over ordinære avsetninger i steg 1 og 2.

Tabellene under spesifiserer endringene i periodens nedskrivninger og brutto balanseført utlån, garantier og ubenyttede trekkrettigheter for hvert steg, og inkluderer følgende elementer:

- Overføring mellom stegene som skyldes endring i kredittrisiko, fra 12 måneders forventet kreditttap i steg 1 til kreditt tap over levetiden til instrumentet i steg 2 og steg 3.
- Økning i nedskrivninger ved utstedelse av nye utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Reduksjon i nedskrivninger ved fraregning av utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Økning eller reduksjon i nedskrivninger som skyldes endringer i inputvariabler, beregningsforutsetninger, makroøkonomiske forutsetninger og effekten av diskontering.
- Nedskrivning på ubenyttede kreditter og garantier er balanseført som gjeldsforpliktelse i regnskapet.

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2021	199	453	2.064	2.716
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	4	-135	0	-131
Overføringer til steg 2	-44	875	0	831
Overføringer til steg 3	-1	0	25	24
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	8	1	0	9
Utlån som er fraregnet i perioden	-48	-172	-1.598	-1.818
Konstaterte tap				0
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	138	55	-14	179
Andre justeringer	111	117	0	227
Nedskrivninger personmarkedet pr. 31.12.2021	367	1.193	477	2.037

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2021	1.424.392	46.524	20.129	1.491.045
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	13.279	-13.279	0	0
Overføringer til steg 2	-78.467	80.157	-1.690	0
Overføringer til steg 3	-2.742	0	2.742	0
Nye utlån utbetalt	442.276	21.736	201	464.213
Utlån som er fraregnet i perioden	-368.670	-9.978	-9.830	-388.479
Konstaterte tap				0
Brutto utlån til personmarkedet pr. 31.12.2021	1.430.068	125.160	11.551	1.566.780

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2021	3.780	1.343	11.855	16.978
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	50	-278	0	-228
Overføringer til steg 2	-30	475	0	445
Overføringer til steg 3	0	-22	450	427
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	70	29	1.200	1.299
Utlån som er fraregnet i perioden	-98	-678	-1.503	-2.280
Konstaterte tap				0
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-430	47	-510	-893
Andre justeringer	217	202	0	419
Nedskrivninger bedriftsmarkedet pr. 31.12.2021	3.558	1.117	11.491	16.167

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2021	377.650	62.080	58.622	498.352
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	33.907	-33.907	0	0
Overføringer til steg 2	-26.065	26.065	0	0
Overføringer til steg 3	-1.152	-1.369	2.522	0
Nye utlån utbetalt	140.547	30.099	52	170.698
Utlån som er fraregnet i perioden	-53.232	-12.446	-8.320	-73.998
Konstaterte tap				0
Brutto utlån til bedriftsmarkedet pr. 31.12.2021	471.654	70.522	52.875	595.052

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2021	65	119	0	184
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	9	-22	0	-12
Overføringer til steg 2	-26	22	0	-5
Overføringer til steg 3	0	-1	0	-1
Nedskrivninger på nye kreditter og garantier	10	65	0	75
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet i periode	-7	-46	0	-53
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-7	-38	0	-45
Andre justeringer	32	29	0	62
Nedskrivninger pr. 31.12.2021	76	129	0	204

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto balanseførte engasjement pr. 01.01.2021	127.540	26.734	2.828	157.102
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	2.236	-2.236	0	0
Overføringer til steg 2	-1.636	1.636	0	0
Overføringer til steg 3	-153	0	-153	-305
Nye/endrede ubenyttede kreditter og garantier	34.597	36.959	0	71.556
Engasjement som er fraregnet i perioden	-27.246	-7.289	-166	-34.701
Brutto balanseførte engasjement pr. 31.12.2021	135.339	55.804	2.509	193.652

Resultatført tap og individuelle avsetninger i steg 3:

Nedskrivninger i steg 3 på utlån og garantier	2021	2020
Individuelle nedskrivninger ved begynnelsen av perioden	13.919	7.838
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	1.200	1.310
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	474	5.769
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger fra tidligere perioder	-1.315	-998
Konstaterte tap på lån som tidligere er nedskrevet	-2.310	
Individuelle nedskrivninger ved slutten av perioden	11.968	13.919

Resultatførte tap på utlån, kreditter og garantier	2021	2020
Endring i perioden i steg 3 på utlån	-1.950	6.081
Endring i perioden i steg 3 på garantier		
Endring i perioden i forventet tap steg 1 og 2	262	-2.858
Konstaterte tap i perioden, der det tidligere er foretatt nedskrivning i steg 3	2.310	
Konstaterte tap i perioden, der det ikke er foretatt nedskrivninger i steg 3	367	
Periodens inngang på tidligere perioders nedskrivninger	-378	-449
Tapskostnader i perioden	611	2.774

NOTE 12 – STORE ENGASJEMENT

Pr 31.12.2021 utgjorde de 10 største konsoliderte kredittengasjementene i morbank 12,04 % (2020: 11,03 %) av brutto engasjement.

Banken har tre konsoliderte engasjement som blir rapportert som store engasjement – dvs mer enn 10,0 % av ansvarlig kapital. Det største konsoliderte kredittengasjementet er på 19,8 % av ansvarlig kapital.

	2021	2020
10 største engasjement	283.508	236.732
Totalt brutto engasjement	2.355.483	2.146.498
i % brutto engasjement	12,04 %	11,03 %
Ansvarlig kapital	323.893	278.233
i % ansvarlig kapital	87,53 %	85,08 %
Største engasjement utgjør	19,80 %	17,80 %
Største engasjement	64.146	49.529

Brutto engasjement inkluderer utlån til kunder før nedskrivning, ubenyttede kredittrammer, garantier og ubenyttede garantirammer.

NOTE 13 – SENSITIVITET

Forventet kredittap (ECL) i steg 1 og 2 beregnes som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med effektiv rente. Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). Nedskrivningsmodellen er ytterligere beskrevet i note 2.

Slike modeller vil være avhengig av hvilke scenarioer som legges til grunn ved beregningen. Noten nedenfor viser sensitivitet i modellberegningen basert på 6 ulike scenarioer.

Scenario 1: Ingen påvirkning fra makromodell

Scenarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en konstant "forventning til fremtiden". Det betyr at scenarioet beskriver en forventning om "ingen endringer i økonomien" frem i tid. Scenarioet kan med fordel benyttes til å vurdere konsekvensene av framtidsforventningene i de geografiske områder eller bransjer, som har større justeringer.

Scenario 2: Full løpetid på alle avtaler

Scenarioet behandler alle fasiliteter med full løpetid og simulere hvordan nedskrivningen vil endres hvis alle fasiliteter anvender kontraktuell løpetid. Nedskrivningsmodellen benytter ellers for steg 1 ett års løpetid og for steg 2 en gjennomsnittlig forventet løpetid ved beregning av nedskrivninger.

Scenario 3: PD 12 mnd. økt med 10 %

Endringen, som følge av en 10 % stigning i sannsynligheten for default scenarioet, viser effekten ved en isolert stigning i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordeling og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Scenarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 4: PD 12 mnd. redusert med 10 %

Endringen, som følge av et 10% fall i sannsynligheten for default scenarioet, viser effekten ved et isolert fall i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordelingen og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Scenarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 5: LGD justert til å simulere 30 % fall i boligpriser

LGD, tap gitt mislighold, er endret slik at det simulerer en nedgang i boligpriser på 30 %, noe som vil gi betydelige tap ved realisasjon.

Scenario 6: Forventning til fremtiden der nedsidescenarioet vektet 100 %

Scenarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en "forventning til fremtiden" kun basert på nedsidescenarioet.

Avsatte tap på utlån, kreditter og garantier	Bokførte nedskrivninger	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3	Scenario 4	Scenario 5	Scenario 6	Scenario 7
Steg 1	1.101	1.027	1.222	1.124	1.021	1.687	1.414	938
Steg 2	2.239	1.613	1.866	2.644	2.088	3.883	3.922	1.168

NOTE 14 – LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko innebærer risikoen for at banken ikke er i stand til å kunne innfri forpliktelser ved forfall, refinansiere gjelden sin etter hvert som den forfaller eller ikke ha evne til å finansiere en økning i eiendelsmassen. Likviditetsrisiko oppstår som en følge av ulik restløpetid på fordringer og gjeld. Bankens søker bevisst å redusere risikoen ved å legge vekt på mer langsiktig finansiering dersom dette er forbundet med en akseptabel kostnad i forhold til kortsiktig finansiering. Likviditetskravene følges opp løpende gjennom året, og banken har en trekkrettighet på 75,0 millioner kr. i DNB.

Videre er utviklingen i innskuddsdekning sentral for bankens avhengighet av pengemarkedet. Innskuddsdekningen ved utgangen av året var 97,7 %.

Banken hadde ved utgangen av året LCR på 187 og NSFR på 140, og likviditetssituasjonen vurderes som tilfredsstillende for banken.

2021

Avtalt løpetid for hovedposter i balansen	0- 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1- 5 år	Over 5 år	På forespørsel	Totalt
Konter og kontantekvivalenter						2 821	2 821
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak						116 735	116 735
Netto utlån til og fordringer på kunder	27 256	58 828	269 117	260 259	1 528 167		2 143 627
Rentebærende verdipapirer	20 054	51 031	133 506	194 096			398 687
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter						90 589	90 589
Sum finansielle eiendeler	47.310	109.859	402.623	454.356	1.528.167	210.145	2.752.459
Innlån fra kredittinstitusjoner		45	134	15 536	177	217	16 107
Innskudd og andre innlån fra kunder						2 112 516	2 112 516
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	473	618	102 915	229 238			333 243
Øvrig gjeld						14 199	14 199
Ansvarlig lånekapital	226	0	677	31 355			32 258
Fondsobligasjonskapital som EK		25 565	1 061	27 978	981		55 585
Ubenyttede trekkrettigheter og ikke utbetalte lånetilsagn	20 000					169 789	189 789
							0
Sum forpliktelser	20.698	26.227	104.787	304.105	1.158	2.296.720	2.753.696

2020

Avtalt løpetid for hovedposter i balansen	0- 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1- 5 år	Over 5 år	På forespørsel	Totalt
Konter og kontantekvivalenter						3 350	3 350
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak						141 598	141 598
Netto utlån til og fordringer på kunder	13 835	24 317	184 137	362 380	1 307 436	77 597	1 969 702
Rentebærende verdipapirer			20 101	315 658			335 760
Finansielle derivater							0
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter						93 188	93 188
Sum finansielle eiendeler	13.835	24.317	204.238	678.039	1.307.436	315.732	2.543.597
Innlån fra kredittinstitusjoner						1 289	1 289
Innskudd og andre innlån fra kunder		417 825	24 176			1 546 214	1 988 215
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	167	50 612	1 986	253 794			306 559
Øvrig gjeld						8 425	8 425
Ansvarlig lånekapital	200		599	31 995			32 793
Fondsobligasjonskapital som EK		289	866	25 289			26 444
Ubenyttede trekkrettigheter og ikke utbetalte lånetilsagn	25 000					131 320	156 320
							0
Sum forpliktelser	25.366	468.726	27.627	311.078	0	1.687.248	2.520.045

NOTE 15 – VALUTARISIKO

Banken har kun en mindre kontantbeholdning i utenlandsk valuta på kr 0,2 mill, og har ellers ingen aktiva- eller passivposter i utenlands valuta pr 31.12.2021.

NOTE 16 – KURSRISIKO

Kursrisiko på verdipapirer er risiko for tap som oppstår ved endringer i verdien på obligasjoner og egenkapitalpapirer som banken har investert i. Banken har vedtatt rammer for slike investeringer, og det rapporteres kvartalsvis til styret på disse rammene.

NOTE 17 – RENTERISIKO

Renterisiko oppstår når det er forskjeller i rentebindingstid mellom eiendeler og gjeld / egenkapital. Banken vil da ikke kunne gjennomføre renteendringer parallelt for alle balanseposter. Total renterisiko, samt renterisiko knyttet til porteføljen av sertifikater og obligasjoner, blir regelmessig rapportert til styret. Banken skal ha en lav risiko og risikoen har gjennom hele året vært innenfor de rammer styret har vedtatt. Utlån og innskudd med flytende rente har en varslingsplikt på hhv 6 og 8 uker, slik at disse er klassifisert under rentebinding 1–3 mnd.

Tabellen under viser gjenstående tid til renteregulering for bankens balanse per 31.12.2021.

2021

Tidspunkt fram til endring av rentevilkår

Tall i tusen kroner	Rentebinding 0 - 1 mnd.	Rentebinding 1 - 3 mnd.	Rentebinding 3 mnd. - 1 år	Rentebinding 1 - 5 år	Rentebinding over 5 år	Uten rente- eksponering	Sum
Kontanter og kontantekvivalenter						2.821	2 821
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker						116.735	116 735
Netto utlån til og fordringer på kunder		2 132 756		10 871		0	2 143 627
Obligasjoner, sertifikat og lignende	78 305	320 382					398 687
Finansielle derivater							
Øvrige eiendeler						153 497	153 497
Sum eiendeler	78.305	2.453.138	-	10.871	-	273.053	2.815.367
-herav i utenlandsk valuta							
Gjeld til kredittinstitusjoner		15 023				1 084	16 107
Innskudd fra og gjeld til kunder med bindingstid		5 532	16 775			0	22 307
Innskudd fra og gjeld til kunder med flytende rente		2 090 209					2 090 209
Obligasjonsgjeld	150 318	175 217					325 534
Finansielle derivater							
Øvrig gjeld						14 199	14 199
Ansvarlig lånekapital	30 206						30 206
Sum gjeld	180.523	2.285.980	16.775	-	-	15.282	2.498.561
- herav i utanlansk valuta							
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	- 102 218	167 158	- 16 775	10 871	0	257 771	316 806

2020

Tall i tusen kroner	Rentebinding 0 - 1 mnd.	Rentebinding 1 - 3 mnd.	Rentebinding 3 mnd. - 1 år	Rentebinding 1 - 5 år	Rentebinding over 5 år	Uten rente- eksponering	Sum
Kontanter og kontantekvivalenter						3 350	3 350
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker						141 598	141 598
Netto utlån til og fordringer på kunder		1 966 300		3 402			1 969 702
Obligasjoner, sertifikat og lignende	71 338	264 407	15				335 760
Finansielle derivater							
Øvrige eiendeler						155 665	155 665
Sum eiendeler	71.338	2.230.707	15	3.402	-	300.613	2.606.075
-herav i utenlandsk valuta							
Gjeld til kredittinstitusjoner						1 289	1 289
Innskudd fra og gjeld til kunder med bindingstid		20 796	24 176				44 972
Innskudd fra og gjeld til kunder med flytende rente		1 943 243					
Obligasjonsgjeld	75 154	225 158					300 312
Finansielle derivater							
Øvrig gjeld						10 006	10 006
Ansvarlig lånekapital	30 180						30 180
Sum gjeld	105.334	2.189.197	24.176	-	-	11.296	386.760
- herav i utanlansk valuta							
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	- 33 996	41 509	- 24 161	3 402	0	289 317	2 219 315

Renterisiko pr. 31.12.2021

Eiendeler	Eksponering	Renteløpetid	Renterisiko ved 1%
Utlån til kunder med flytende rente	2.133	0,12	(2,5)
Utlån til kunder med rentebinding	11	3,00	(0,3)
Rentebærende verdipapirer	399	0,15	(0,6)
Øvrige rentebærende eiendeler	153	-	-
Gjeld			
Innskudd med rentebinding	22	0,50	0,1
Flytende innskudd	2.090	0,15	3,2
Verdipapirgjeld	355	0,15	0,5
Øvrig rentebærende gjeld	14	0,10	0,0
Utenom balansen			
Renterisiko i derivater (aktivasikring)		3,00	-
Renterisiko i derivater (passivasikring)		0,15	-
Sum renterisiko			0,5

Ved endring i markedsrentene kan ikke banken foreta renteendringer for alle balanseposter samtidig dersom disse har ulik bindingstid. En endring av markedsrentene vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet. Renterisikoen omfattes også av den direkte effekt en renteendring vil ha på balanseposter med og uten rentebinding.

En renteendring på 1 % vil gi en årlig effekt på resultatregnskapet på kr 0,5 mill.

NOTE 18 – NETTO RENTE- OG KREDITTPROVISJONSINNTEKTER

	2021	2020		
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansforetak	140	652		
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kunder	66 373	75 616		
Renter og lignende inntekter av sertifikat, obligasjoner og andre rentebærende verdipapir	2 717	3 224		
Øvrige renteinntekter og lignende inntekter	0	0		
Sum renteinntekter og lignende inntekter	69.229	79.491		
			Gjennomsnittlig effektiv rentesats	Gjennomsnittlig effektiv rentesats
			2021	2020
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	29	47	0,55 %	0,94 %
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	13 762	20 569	0,67 %	1,03 %
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	3 417	4 798	1,06 %	1,60 %
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	848	997	2,82 %	3,30 %
Renter og lignende kostnader på fondsobligasjonskapital	0	0		
Andre rentekostnader og lignende kostnader	1 801	2 034		
Sum rentekostnader og lignende kostnader	19.858	28.445		
Netto renteinntekter	49.372	51.046		

NOTE 19 – SEGMENTINFORMASJON

Banken rapporterer ikke egne resultat for de ulike segmenter i forhold til kostnader. Notene viser kun fordeling på PM og BM for låneporteføljen.

	2021				2020			
RESULTAT	PM	BM	Ufordelt	Totalt	PM	BM	Ufordelt	Totalt
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	35.184	12.498	1.689	49.372	36.330	12.478	2.239	51.046
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter			2.253	2.253			2.786	2.786
Netto provisjonsinntekter			14.195	14.195			11.013	11.013
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter			-143	-143			1.007	1.007
Andre driftsinntekter			1.121	1.121			1.284	1.284
Netto andre driftsinntekter	0	0	17.426	17.426	0	0	16.090	16.090
Lønn og personalkostnader			21.200	21.200			19.802	19.802
Avskrivninger og nedskrivninger på varige og immaterielle eiendeler			-1.210	-1.210			1.064	1.064
Andre driftskostnader			20.711	20.711			26.521	26.521
Sum driftskostnader	0	0	40.701	40.701	0	0	47.387	47.387
Tap på utlånsengasjement og garantier	307	48	257	611	324	2.450		2.774
Resultat før skatt	34.877	12.450	-21.842	25.486	36.006	10.028	-29.058	16.975
BALANSETALL	PM	BM	Ufordelt	Totalt	PM	BM	Ufordelt	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder	1.564.742	578.885		2.143.627	1.489.106	486.497	-5.900	1.969.702
Innskudd fra kunder	1.184.443	928.073		2.112.516	1.081.686	906.529		1.988.215

NOTE 20 – ANDRE INNTEKTER

Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester

	2021	2020
Garantiprovisjon	359	381
Formidlingsprovisjoner	1 228	656
Provisjoner fra Eika Boligkreditt	3 855	3 635
Betalingsformidling	3 305	3 327
Verdipapirforvaltning	0	0
Provisjon ved salg av forsikringstjenester	6 345	4 041
Andre provisjons- og gebyrinntekter	1 287	1 355
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	16.379	13.396

Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester

	2021	2020
Garantiprovisjon		
Transaksjonsavgifter og lignende	2 039	2 092
Betalingsformidling	21	32
Andre gebyr- og provisjonskostnader	125	260
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	2.184	2.384

Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter

	2021	2020
Netto verdiendring og gevinst/tap på utlån og fordringer	0	0
Netto verdiendring og gevinst/tap på rentebærende verdipapirer	-540	348
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter	275	494
Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle forpliktelser (med unntak av finansielle derivater)		
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater	122	165
Netto gevinst/tap på finansielle instrument	-143	1.007

Andre driftsinntekter

	2021	2020
Driftsinntekter faste eiendommer	1121	1284
Andre driftsinntekter		
Sum andre driftsinntekter	1.121	1.284

Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter

	2021	2020
Inntekter av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	2.253	2.786
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper	-	-
Sum utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	2.253	2.786

NOTE 21 – LØNN OG ANDRE PERSONALKOSTNADER

	2021	2020
Lønn	16.049	15.127
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	2.950	2.638
Pensjoner	1.690	1.500
Sosiale kostnader	512	537
Sum lønn og andre personalkostnader	21.200	19.802

Antall årsverk i banken pr. 31.12.2021	22 årsverk
Kostnader til rentesubsidiering av lån til ansatte i regnskapsåret	161

2021 Ledende ansatte	Lønn m.v.	Andre sk. pl. ytelser	Pensjons- kostnad	Lån og sikk. still.
Banksjef	1.339	23	196	3.197
Ass. Banksjef	1.165	25	115	3.487

2021 Styret	Ordinært honorar	Tilleggs- honorar	Lån og sikk. still.
Honorar styret	521		23.484

2020 Ledende ansatte	Lønn m.v.	Andre sk. pl. ytelser	Pensjons- kostnad	Lån og sikk. still.
Banksjef	1.342	42	188	3.477
Ass. Banksjef	1.085	48	144	3.598

2020 Styret	Ordinært honorar	Tilleggs- honorar	Lån og sikk. still.
Honorar styret	479		7.947

Leder i valgkomiteen får godtgjørelse på kr 15.000 pr år og medlemmer kr 10.000 pr år.

Banksjef har en plikt til å fratre stillingen ved fylte 65 år. Det er 3 mnd. gjensidig oppsigelsestid. Banksjef har innskudsbasert pensjonsordning på lik linje med de andre ansatte i banken.

NOTE 22 – ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Andre driftskostnader	Morbank	
	2021	2020
Kjøp eksterne tjenester	1.488	2.550
EDB kostnader	10.615	10.365
Kostnader leide lokaler	22	5.345
Kontorrekvisita, porto, telekostnader	1.010	701
Reiser, utdanning	101	89
Markedsføring	2.201	2.076
Ekstern revisor	543	989
Maskiner og inventar	356	224
Andre driftskostnader	3.976	4.181
Formuesskatt	310	350
Sum andre driftskostnader	20.622	26.871
Honorar til ekstern revisor		
Lovpålagte revisjonstjenester	491	678
Andre attestasjonstjenester	52	87
Skatterådgivning		
Andre tjenester utenfor revisjon		
Sum honorar inkl mva	543	765

Frem til fusjon den 30.09.2020 leide banken lokaler av datterselskapet Næringstorget AS. Dette er årsaken til det store avviket i leieutgifter mellom 2020 og 2021.

NOTE 23 – TRANSAKSJON MED NÆRSTÅENDE

Åfjord Sparebank var i 2020 morselskap i et konsern der datterselskapet Næringstorget AS inngikk i konsolideringen.

Næringstorget AS ble pr 30.09.2020 fusjonert inn i Åfjord Sparebank, og alle eiendeler og forpliktelser ble overført til banken. Banken har i 2020 betalt husleie til Næringstorget AS og Næringstorget AS hadde lån fra Åfjord Sparebank.

Banken har i 2021 ikke hatt transaksjoner med nærstående parter.

Tallene for 2020 nedenfor er pr 30.09.2020:

2020

Selskapets navn	Org. nr.	Antall aksjer	Eierandel	Mottatt utbytte	Utgående balanse 30.09.2020	Resultat pr 30.09.20
Næringstorget AS	999140475	8.000	100 %	-	64.416	655
Sum investering i tilknyttet selskap		8.000			64.416	

Transaksjoner mellom nærstående:

	3. kvartal 2020
Næringstorget AS var t.o.m 30.09.20 et heleid datterselskap av Banken	
Aksjekapital	8.000
Næringstorget AS har et nedbetalingslån i Åfjord Sparebank	28.212
Forskuddsbetalt husleie til Næringstorget AS	400
Kostnadsført husleie i banken	3.240
	36.612

NOTE 24 – SKATTER

Betalbar inntektsskatt	2021	2020
Resultat før skattekostnad	25 486	16 975
Permanente forskjeller	- 1 840	77
Renter på hybridkapital ført direkte mot egenkapitalen	- 1 268	- 1 303
Resultat fra Næringstorget AS - ved fusjon 30.09		655
Fremførbart SM undersk. fra Næringstorget AS pr 01.01.2020		- 6 269
Virkning av implementering IFRS 9		- 2 888
Endring i midlertidige forskjeller	- 5 084	- 952
Sum skattegrunnlag	17.293	6.295
Betalbar skatt	4.323	1.574
Årets skattekostnad		
Betalbar inntektsskatt	4 323	1 574
Skatteeffekt av renter på hybridkapital ført mot egenkapitalen	317	326
Skatteeffekt fusjon Næringstorget	0	- 164
Skatteeffekt implementering IFRS 9 ført mot egenkap. 01.01.20	0	722
Endring utsatt skatt over resultatet	1 271	1 805
For lite avsatt skatt forrige år	- 157	65
Årets skattekostnad	5.755	4.328
Resultat før skattekostnad	25 486	16 975
25 % skatt av:		
Resultat før skattekostnad	6 371	4 244
Permanente forskjeller	- 460	19
For lite avsatt skatt forrige år	- 157	65
Skattekostnad	5.755	4.328
Effektiv skattesats (%)	23 %	25 %
Endring balanseført utsatt skatt		
Balanseført utsatt skatt 01.01	1 581	- 650
Overført utsatt skatt ved fusjon Næringstorget AS		426
Endring utsatt skatt i perioden	1 271	1 805
Balanseført utsatt skatt 31.12	2.852	1.581
Utsatt skatt		
Driftsmidler	2 237	2 123
Gevinst og tapskonto	591	11
Aksjer og andre finansielle eiendeler	24	- 506
Rentebærende verdipapir tilgjengelig for salg		- 48
Sum utsatt skatt	2.852	1.580
Resultatført utsatt skatt		
Driftsmidler	114	2 092
Ikke bokført utsatt skatteforpliktelse Næringstorget 2019		- 1 312
korrigert RM verdi IB driftsmidler Næringstorget		1 872
Korrigert SM verdi IB driftsmidler Næringstorget		- 2 553
Fremførbart underskudd Næringstorget fra 2019		1 567
Gevinst og tapskonto	579	- 3
Aksjer og andre finansielle eiendeler	530	189
Rentebærende verdipapir tilgjengelig for salg	48	- 48
Sum endring utsatt skatt	1.271	1.805

NOTE 25 – KATEGORIER AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

2021

Tall i tusen kroner	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet	Utpekt til virkelig verdi over resultatet	Utpekt til virkelig verdi over andre inntekter og	Totalt
Finansielle eiendeler					
Kontanter og kontantekvivalenter	2.821				2.821
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	116.735				116.735
Utlån til og fordringer på kunder	2.143.627				2.143.627
Rentebærende verdipapirer			398.687		398.687
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		45.125		45.464	90.589
Finansielle derivater	0				0
Sum finansielle eiendeler	2.263.183	45.125	398.687	45.464	2.752.459
Finansiell gjeld					
Innlån fra kredittinstitusjoner	16.107				16.107
Innskudd og andre innlån fra kunder	2.112.516				2.112.516
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	325.534				325.534
Ansvarlig lånekapital	30.206				30.206
Finansielle derivater	0				0
Sum finansiell gjeld	2.484.363	0	0	0	2.484.363

2020

Tall i tusen kroner	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet	Virkelig verdi over utvidet resultat	Totalt
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	3.350			3.350
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanken	141.598			141.598
Utlån til og fordringer på kunder	1.989.396			1.989.396
Sertifikat, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning		335.760		335.760
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		44.850	48.337	93.188
Finansielle derivater	0			0
Sum finansielle eiendeler	2.134.344	380.610	48.337	2.563.292
Finansiell gjeld				
Gjeld til kredittinstitusjoner	1.289			1.289
Innskudd fra og gjeld til kunder	1.988.215			1.988.215
Gjeld ved utstedelse av verdipapirer	300.312			300.312
Ansvarlig lånekapital	30.180			30.180
Finansielle derivater	0			0
Sum finansiell gjeld	2.319.996	0	0	2.319.996

NOTE 26 – VIRKELIG VERDI FINANSIELLE INSTRUMENTER

Virkelig verdi og bokført verdi av finansielle eiendeler og gjeld	2021		2020	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler bokført til amortisert kost				
Kontanter og kontantekvivalenter	2 821	2 821	3 350	3 350
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	116 735	116 735	141 598	141 598
Utlån til og fordringer på kunder	2 143 627	2 143 627	1 969 702	1 969 702
Sum eiendeler vurdert til amortisert kost	2.263.183	2.263.183	2.114.650	2.114.650
Gjeld bokført til amortisert kost				
Innskudd og andre innlån fra kunder	2 112 516	2 112 516	1 988 215	1 988 215
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	325 534	326 087	300 312	299 793
Ansvarlig lånekapital	30 206	30 585	30 180	30 708
Sum gjeld vurdert til amortisert kost	2.468.255	2.469.188	2.318.707	2.318.716

Utlån til kunder er utsatt for markedskonkurranse. Dette vil si at mulige merverdier i utlånsporteføljen ikke vil kunne opprettholdes over lenger tid. Videre foretas det løpende nedskrivninger for tap på porteføljen. Virkelig verdi av utlån til kunder vurderes derfor å samsvare med amortisert kost.

Nivåfordeling finansielle instrumenter

	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettings- teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettings- teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	Total
2021				
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet		443.812		443.812
Verdipapirer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader			45.464	45.464
Sum eiendeler	0	443.812	45.464	489.276

		Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Virkelig verdi over resultatet
Avstemming av nivå 3			
Inngående balanse		48.337	0
Realisert gevinst resultatført		-507	0
Urealisert gevinst og tap resultatført			0
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponenter		2.164	0
Investering		304	0
Salg		-4.835	0
Utgående balanse		45.464	0

	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettings- teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettings- teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	Total
2020				
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet		335.760		335.760
Verdipapirer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader			48.337	48.337
Sum eiendeler	0	335.760	48.337	384.097

		Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Virkelig verdi over resultatet
Avstemming av nivå 3			
Inngående balanse		59.513	0
Realisert gevinst resultatført		197	0
Urealisert gevinst og tap resultatført		-646	0
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponenter			0
Investering		500	0
Salg		-11.227	0
Utgående balanse		48.337	0

	2021 Kursendring			
Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3	-20 %	-10 %	10 %	20 %
Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	0	0	0	0
Verdipapir til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	36.371	40.918	50.010	54.557
Sum eiendeler	36.371	40.918	50.010	54.557

	2020 Kursendring			
Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3	-20 %	-10 %	10 %	20 %
Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	0	0	0	0
Verdipapir til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	38.670	43.504	53.171	58.005
Sum eiendeler	38.670	43.504	53.171	58.005

Virkelig verdimålinger og –opplysninger klassifisert etter nivå:

Verdsettelsesnivå angir nivået på verdsettelsesmetoden som er brukt for å fastsette virkelig verdi.

I Nivå 1 er verdien fastsatt ut fra kvoterte priser i aktive markeder.

I nivå 2 er verdien utledet fra kvoterte priser, eller beregnede markedsverdier.

Nivå 3 er verdier som ikke er basert på observerbare markedsdata. Verdsettelsen av Eika Boligkreditt AS er basert på en vurdering av egenkapitalen i selskapet. Verdsettelsen av Eika Gruppen AS tar utgangspunkt i en verdivurdering av de enkelte selskapene som inngår i gruppen, og en samlet verdi for konsernet totalt, basert på relevante verdsettelsesmetoder. Denne verdivurderingen blir vurdert opp imot sist kjente emisjons- og/eller omsetningskurs, hensyntatt bankens egne vurderinger av hendelser frem mot balansedagen. Til sammen utgjør disse aksjene kr 35,6 mill av totalt kr 45,5 mill i nivå 3.

NOTE 27 – SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

Markedsrisiko er risiko for tap som følge av endringer i markedsbaserte variabler som renter, valutakurser og verdipapirkurser. Bankens markedsrisiko oppstår hovedsakelig fra bankens investeringer i egenkapitalinstrumenter og rentepapirer, og som følge av aktiviteter som utføres for å understøtte bankdriften, som funding og rentesikring.

Styringen av markedsrisiko skjer gjennom detaljerte rammer for blant annet investeringer i aksjer og obligasjoner. Rammene blir årlig gjennomgått og vedtatt av styret. Administrasjonen rapporterer kvartalsvis til styret om bankens posisjoner i forhold til rammene. Banken har en forvaltningsavtale med Eika Kapitalforvaltning, som ivaretar forvaltning av bankens obligasjonsportefølje. Banken har god mulighet til å styre og kontrollere bankens markedsrisiko på bakgrunn av rapporter fra forvalter og egne vurderinger.

2021	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Rentebærende verdipapirer			
Stat / statsgaranterte	76.000	76.281	76.281
Kommune / fylke	136.069	136.345	136.345
Bank og finans	32.117	32.142	32.142
Obligasjoner med fortrinsrett	153.998	153.920	153.920
Industri	0	0	0
Sum rentebærende verdipapirer	398.184	398.687	398.687
Herav børsnoterte verdipapir			

2020	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Rentebærende verdipapirer			
Stat / statsgaranterte	76.000	76.094	76.094
Kommune / fylke	80.094	80.479	80.479
Bank og finans	20.095	20.117	20.117
Obligasjoner med fortrinsrett	158.871	158.975	158.975
Industri	2.723	95	95
Sum rentebærende verdipapirer	337.783	335.760	335.760
Herav børsnoterte verdipapir	184.917	185.124	185.124

Bankens obligasjoner er klassifisert til virkelig verdi over resultatet.

Banken har pr 31.12.2021 ikke stilt noe av beholdningen av obligasjonsporteføljen som sikkerhet for F-lån.

NOTE 28 – AKSJER, EGENKAPITALBEVIS OG FOND TIL VIRKELIG VERDIG OVER RESULTATET

	Orgnummer	Antall	2021		Antall	2020	
			Kostpris	Bokført verdi		Kostpris	Bokført verdi
Sum rentebærende verdipapirer (overført fra forrige tabell)			398.184	398.687		337.783	335.760
Aksjer							
Krifo Fisk AS	965512497	0	0	0	122	1	1
Otium AS - B-aksjer	945725540	5.836.733	6.019	1	5.836.733	6.019	1
Sum aksjer			6.019	1		6.020	2
Egenkapitalbevis							
Hjelmeland Spb.	937896581	3.733	411	355	3.733	411	355
Sum egenkapitalbevis			411	355		411	355
Aksje- og pengemarkedsfond							
Eika Sparebank	983231411	19.173	19.409	19.454	18.939	19.173	19.320
Eika Likviditet OMF	893253432	25.065	25.275	25.315	24.792	25.000	25.174
Sum aksje- og pengemarkedsfond			44.684	44.769		44.173	44.494
Sum aksjer og andeler til virkelig verdi over resultatet			51.113	45.125		50.604	44.850
Sum verdipapirer til virkelig verdi over resultatet			449.298	443.812		388.387	380.610

NOTE 29 – AKSJER OG EGENKAPITALBEVIS TIL VIRKELIG VERDI OVER UTVIDET RESULTAT

	Orgnummer	Antall	2021			2020			
			Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte	Antall	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte
Aksjer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader									
Eika Gruppen	979319568	77.843	3.411	13.155	1.537	77.843	3.411	12.548	1.557
Eika BoligKredit	885621252	5.330.035	22.365	22.401	636	6.452.823	27.076	27.648	547
SDC AF 1993 H. A		1.539	701	767	0	1.539	701	807	0
VN Norge Forvaltning AS	918056076		-	26	0		0	26	0
VN Norge AS	821083052		-	636	0	1	0	645	592
Kredittforeningen for Sparebanker	986918930	460	474	474	0	460	474	474	0
Spama AS	916148690	5	1	8	1	5	1	6	1
Eiendomskreditt	979391285	11.470	1.177	1.397	62	11.470	1.177	1.397	64
Midvest I AS -A-	991773754	67.004	134	1	0	67.004	134	134	0
Midvest I AS -B-	991773754	1.058	2	1	0	1.058	2	2	0
Åfjord Utvikling	996160394	48	53	53	0	48	53	53	0
Trondheim A Eien	983725635	0	-	-	0	630	1.800	630	0
Fosen Innovasjon (Leksvik Industri)	987052686	740	348	348	0	740	348	348	0
Fosenbrua AS	917894620	100	510	1	0	100	510	1	0
Factoring Finans	991446508	37	1.480	555	0	37	1.480	648	0
Eika VBB AS	921859708	1037	3.275	5.642	0	964	2.971	2.971	0
Sum aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi			33.931	45.464	2.236		40.138	48.337	2.761

	2021	2020
Balanseført verdi 01.01.	48.337	59.513
Tilgang	304	500
Avgang	-4.835	-11.227
Urealisert gevinst/tap ført mot utvidet resultat	2.164	-646
Netto urealisert gevinst ved verdiregulering		
Realisert gevinst/tap	-507	197
Nedskrivning		
Balanseført verdi 31.12.	45.464	48.337

NOTE 30 – FINANSIELLE DERIVATER

Banken har pr 31.12.21 ingen derivater eller rentebytteavtaler.

NOTE 31 – TILKNYTTET SELSKAP

Åfjord Sparebank har ingen aksjer i andre selskaper der Banken har betydelig innflytelse.

NOTE 32 – VARIGE DRIFTSMIDLER

Morbank	Utstyr og transport midler	Fast eiendom	Imaterielle eiendeler	Sum
Kostpris pr. 01.01.2020	4.875	855	1.225	6.955
Tilgang	547			547
Tilgang fra Næringstorget AS	918	55.689		56.607
Kostpris pr. 31.12.2020	6.340	56.544	1.225	64.109
Akkumulerte av- og nedskrivningar pr. 31.12.2020	3.934	1.031	1.055	6.020
Bokført verdi pr. 31.12.2020	2.406	55.513	170	58.089
Kostpris pr. 01.01.2021	6.340	56.544	1.225	64.109
Tilgang	333	1.166		1.499
Avgang til kostpris		-855		-855
Utrangert til kostpris				0
Kostpris pr. 31.12.2021	6.673	56.855	1.225	64.753
Akkumulerte av- og nedskrivningar pr. 31.12.2021	4.501	1.368	1.195	7.064
Bokført verdi pr. 31.12.2021	2.172	55.487	30	57.688
Avskrivninger 2020	543	276	245	1.064
Avskrivninger 2021	567	1.192	141	1.900
Inntektsført salg av fast eiendom - 2021		-3.110		-3.110
Avskrivingsprosent	10% - 20%	2 %	20 %	

Konsern

Det ble gjennomført en fusjon med datterselskapet Næringstorget AS pr 30.09.2020, og alle eiendeler i Næringstorget ble overført til bankens balanse.

Dette medfører at bokførte verdier i morbank og konsernregnskap var like pr 31.12.2020.

Konsern 2020	Utstyr og transport midler	Fast eiendom	Imaterielle eiendeler	Sum
Kostpris pr. 01.01.20	6.676	61.943	1.225	69.844
Tilgang	547	665		1.212
Avgang				0
Kostpris pr. 31.12.20	7.223	62.608	1.225	71.056
Akkumulerte av- og nedskrivningar pr. 31.12.20	4.817	7.095	1.055	12.967
Bokført verdi pr. 31.12.20	2.406	55.513	170	58.089
Avskrivninger 2020	677	1.102	245	2.025
Avskrivingsprosent	10% - 20% 	2% 	20 %	

NOTE 33 – ANDRE EIENDELER

	2021	2020
Eiendeler ved utsatt skatt		
Opptjente, ikke motatte inntekter	2 937	2 241
Andre forskuddsbetalte, ikke påløpne kostnader	2 670	2 315
Overtatte eiendeler		
Andre eiendeler	- 387	- 168
Sum forskuddsbetalte, ikke påløpte kostnader og opptjente, ikke motatte inntekter	5.219	4.388

NOTE 34 – INNLÅN FRA KREDITTINSTITUSJONER

Motpart	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi 2021	2020	Rente- vilkår
Kredittforeningen for sparebanker	16.11.2021	01.12.2026	15.000	15.023	0	3m Nibor + 41 bp
Øvrige innskudd				1.084	1.289	
Sum innlån fra kredittinstitusjoner				16.107	1.289	

Banken hadde innskudd fra låneformidlere pr 31.12.2021 på kr 16.063.

NOTE 35 – INNSKUDD FRA KUNDER

	2021	2020
Innskudd og andre innlån fra kunder	2.112.516	1.988.215
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	2.112.516	1.988.215

Innskuddt fordelt på geografiske områder

Primærområdet	1.563.155	1.438.207
Resten av landet	533.260	535.171
Utlandet	16.101	14.837
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	2.112.516	1.988.215

Innskuddsfordeling

Lønnstakere	1.184.443	1.081.686
Jordbruk, skogbruk og fiske	81.539	71.089
Industri	23.425	29.933
Bygg, anlegg	328.473	247.623
Varehandel	34.299	37.502
Transport og lagring	5.535	6.934
Eiendomsdrift og tjenesteyting	173.232	149.292
Annen næring	281.569	364.156
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	2.112.516	1.988.215

NOTE 36 – VERDIPAPIRGJELD

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi 2021	2020	Rente- vilkår
Sertifikat- og obligasjonslån						
NO0010787070	23.02.2017	23.02.2021	-	0	50.046	3m Nibor + 102 bp
NO0010853591	03.06.2019	03.06.2022	50.000	50.053	50.012	3m Nibor + 59 bp
NO0010867799	11.11.2019	11.11.2022	50.000	50.083	50.044	3m Nibor + 56 bp
NO0010873581	22.01.2020	02.10.2023	75.000	75.199	75.149	3m Nibor + 61 bp
NO0010875651	26.02.2020	26.02.2024	75.000	75.080	75.061	3m Nibor + 64 bp
NO0010928492	23.02.2021	23.10.2024	75.000	75.118	0	3m Nibor + 60 bp
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				325.534	300.312	

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi 2021	2020	Rente- vilkår
Ansvarlig lånekapital NO0010848815	10.04.2019	10.04.2024	30.000	30.206	30.180	3m Nibor + 238 bp
Sum ansvarlig lånekapital				30.206	30.180	

Endringer i verdipapirgjeld i perioden	Balanse 31.12.2020	Emitert	Forfalte/ innløste	Andre endringer	Balanse 31.12.2021
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipap	300.312	75.000	-50.000	222	325.534
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av ver	300.312	75.000	-50.000	222	325.534
Ansvarlig lånekapital	30.180			26	30.206
Sum ansvarlig lånekapital	30.180	0	0	26	30.206

NOTE 37 – ANNEN GJELD OG PENSJON

	2021	2020
Annen gjeld		
Skyldig merverdiavgift	629	61
Skyldig lønn	1.354	1.195
Skyldig arbeidsgiveravgift og finansskatt	886	771
Skyldig formuesskatt	310	350
Leverandørgjeld	2.160	2.508
Annen gjeld	1.168	1.561
Sum annen gjeld	6.507	6.446

	2021	2020
Avstemming av netto gjeld		
Kontanter og kontantekvivalenter	2.821	3.350
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	116.735	141.598
Innlån fra finansieringsaktiviteter	-341.641	-301.601
Leieforpliktelser	0	
Netto gjeld	-222.085	-156.654

Kontanter, innskudd i Norges Bank og innskudd i andre banker	119.556	144.948
Brutto gjeld (all gjeld er til flytende rente)	-341.641	-301.601
Netto gjeld	-222.085	-156.654

	Forpliktelser fra finansieringsaktiviteter			Likviditetsbeholdning Fordringer på kreditt- institusjoner uten oppsigelsestid		
	Finanselle innlån	Leieforpliktelser	Sum	Kontanter	Sum	Sum
Netto gjeld 01.01.2020	-228.038		-228.038	5.150	128.112	133.262
Kontantstrømmer	-68.211		-68.211		12.643	12.643
Anskaffelser - leieforpliktelser			0			0
Andre endringer	-5.352		-5.352		-957	-957
Netto gjeld 31.12.2020	-301.601	0	-301.601	5.150	139.798	144.948
Kontantstrømmer	-36.150	0	-36.150	529	-26.370	-25.842
Anskaffelser - leieforpliktelser		0	0			0
Andre endringer	-3.890	0	-3.890		450	450
Netto gjeld 31.12.2021	-341.641	0	-341.641	5.679	113.878	119.556

	2021	2020
Pensjonsforpliktelser		
Pensjonskostnad kollektiv ordning	53	53
Kostnader AFP inkl. arbeidsgiveravgift		
Sum pensjonsforpliktelser	53	53

Alle ansatte inngår i en felles innskuddsbasert ordning.

Bankens pensjonsordning oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Som erstatning for den gamle AFP-ordningen er det etablert en ny AFP-ordning. Den nye AFP-ordningen er, i motsetning til den gamle, ikke en førtidspensjonsordning, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut den nye AFP-ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år. Den nye AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingene kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen.

NOTE 38 – FONDSOBLIGASJONSKAPITAL

ISIN	Låneopptak	Første call-dato	Pålydende	Rentevilkår	Bokført verdi 2021	2020
NO0010786924	24.02.2017	24.02.2022	25.000	3m Nibor + 425 bp	25.000	25.000
NO0011156663	01.12.2021	01.12.2026	25.000	3m Nibor + 315 bp	25.000	-
Fondsobligasjonskapital					50.000	25.000

Avtalevilkårene for fondsobligasjonen tilfredsstiller kravene i EUs CRR-regelverk, og fondsobligasjon inngår i bankens kjernekapital for kapitaldekningsformål. Banken har som følge av dette en ensidig rett til å ikke betale tilbake renter eller hovedstol til investorene. Dette medfører at fondsobligasjonen ikke tilfredsstiller vilkårene til finansielle forpliktelser i AIS 32 Finansielle instrumenter – presentasjon og presenteres derfor i bankens egenkapital.

Dette medfører videre at rentene knyttet til fondsobligasjonene ikke presenteres på regnskapslinjen Sum rentekostnader, men som en reduksjon i opptjent egenkapital. Fordelen av skattefradraget for rentene presenteres som en reduksjon av skattekostnadene i resultatregnskapet.

Endringer i fondsobligasjonskapital i perioden	Balanse 31.12.2020	Emitert	Innløste	Andre endringer	Balanse 31.12.2021
Fondsobligasjonskapital	25.000	25.000			50.000
Sum fondsobligasjonskapital	25.000	25.000	0	0	50.000

Fondsobligasjon NO0010786924 holdes til forfall 24.02.2022 og er refinansiert 01.12.2021.

NOTE 39 – EIERANDELSKAPITAL OG EIERSTRUKTUR

Bankens egenkapitalbevis er alle ført i en – 1 – klasse og utgjør pr 31.12.2021 kr 40,0 mill delt på 400.000 egenkapitalbevis pålydende kr 100,-. Bankens eventuelle egne kapitalbevis inngår også i denne beregningen.

Egenkapitalbeveiseierens andel av opptjent egenkapital fremgår av utjevningsfondet.

Egenkapitalbeveiseierens andel av resultatet etter skatt for 2021 utgjør kr 3.162.000, og er beregnet ut fra eierandelsbrøken pr 31.12.2020 på 16,84 %.

Realisert gevinst/tap på aksjer føres direkte mot egenkapitalen, og dette påvirker sparebankens fond og utjevningsfondet. Disse føringene fremgår av egenkapitaloppstillingen.

Utjevningsfondet pr 31.12.2021 er på kr 2.918.000, og det foreslås å utbetale kr 2.900.000 i utbytte for 2021.

Eierandelsbrøk	2021	2020
EK-bevis	40 000	40 000
Utjevningsfond	2 918	4 564
Sum eierandelskapital (A)	42.918	44.564
Sparebankens fond	211 728	197 856
Gavefond		
Grunnfondskapital (B)	211.728	197.856
Fond for urealisert gevinst	12 159	8 677
Fondsobligasjon	50 000	25 000
Sum egenkapital	316.806	276.097
Eierandelsbrøk A/(A+B)	16,85 %	18,38 %
Foreslått utbytte	2 900	4 500
Eierandelsbrøk A/(A+B) etter foreslått utbytte	15,90 %	16,84 %
Utbytte		
Foreslått utbytte per egenkapitalbevis (i hele kr.)	7,25	11,25
Samlet utbytte	2.900	4.500

*) Det ble ikke utbetalt utbytte for 2019 slik at utbytte for 2020 omfatter også 2019.

31.12.2021

Navn	Beholdning	Eierandel
ØYSTEIN SYLTERN AS	38 400	9,60 %
ERLING SYLTERN INVEST AS	28 800	7,20 %
ELRIK AS	24 000	6,00 %
P. WULLUM	19 200	4,80 %
ARNSTEIN'S EIENDOMSSERVICE AS	19 200	4,80 %
RUTA ENTREPRENØR AS	19 200	4,80 %
REFSNES LAKS AS	19 200	4,80 %
BOA OFFSHORE AS	18 800	4,70 %
G. HANSEN	18 000	4,50 %
S. H. MOE	14 438	3,61 %
SOH INVEST AS	11 600	2,90 %
KVALE AS	10 300	2,58 %
STENER HEPSØ FISKEBÅTREDERI AS	9 600	2,40 %
MERÅKER MEDIA AS	9 600	2,40 %
J. D. FJELD	9 600	2,40 %
KOTENG HOLDING AS	9 600	2,40 %
Å. TÅRNES	5 600	1,40 %
NORTEK ELEKTRO AS	5 250	1,31 %
ÅRNES HANDEL EIENDOM AS	4 800	1,20 %
KVAMMEN INVEST AS	4 800	1,20 %
Sum 20 største	299.988	75,00 %
Øvrige egenkapitalbevisiere	100 012	25,00 %
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr 100)	400.000	100,00 %

Antall bevis: 400 000

31.12.2020

Navn	Beholdning	Eierandel
ØYSTEIN SYLTERN AS	38 400	9,60 %
ERLING SYLTERN INVEST AS	28 800	7,20 %
ELRIK AS	24 000	6,00 %
P. WULLUM	19 200	4,80 %
ARNSTEIN'S EIENDOMSSERVICE AS	19 200	4,80 %
RUTA ENTREPRENØR AS	19 200	4,80 %
REFSNES LAKS AS	19 200	4,80 %
BOA OFFSHORE AS	18 800	4,70 %
G. HANSEN	18 000	4,50 %
S. H. MOE	14 438	3,61 %
SOH INVEST AS	11 600	2,90 %
KVALE AS	10 300	2,58 %
STENER HEPSØ FISKEBÅTREDERI AS	9 600	2,40 %
MERÅKER MEDIA AS	9 600	2,40 %
J. D. FJELD	9 600	2,40 %
KOTENG HOLDING AS	9 600	2,40 %
Å. TÅRNES	5 600	1,40 %
NORTEK ELEKTRO AS	5 250	1,31 %
ÅRNES HANDEL EIENDOM AS	4 800	1,20 %
KVAMMEN INVEST AS	4 800	1,20 %
Sum 20 største	299.988	75,00 %
Øvrige egenkapitalbevisiere	100 012	25,00 %
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr 100)	400.000	100,00 %

Antall bevis: 400 000

Antall egenkapitalbevis ledende ansatte og styrende organer inkludert nærstående

	2021	2020
Ledende ansatte		
Ass banksjef	200	200
Sum ledende ansatte	200	200

Styre inkludert nærstående

Styrets leder		
Andre styremedlemmer	900	900
Sum styre	900	900

Forstanderskap inkludert nærstående

Forstanderskapets leder		100
Andre forstanderskapsmedlemmer	24.300	24.900
Sum forstanderskap	24.300	25.000

NOTE 40 – RESULTAT PR. EGENKAPITALBEVIS

<i>Tall i tusen kroner</i>	2021	2020
Resultat etter skatt	19.731	12.298
Renter på fondsobligasjon	-1.268	-1.303
Skatt renter fondsobligasjon	317	326
Sum	18.780,16	11.321
Eierandelsbrøk	16,84 %	17,75 %
Resultat som er tilordnet banken sine egenkapitalbevisiere	3.162	2.009
Vektet gjennomsnitt av tall utstedt egenkapitalbevis	400	400
Resultat pr egenkapitalbevis	7,91	5,02

Skatteeffekten av renter på fondsobligasjoner er presentert i skattekostnad og mot egenkapital.

NOTE 41 – GARANTIER

	2021	2020
Betalingsgarantier	9 252	12 273
Kontraktsgarantier	12 548	11 127
Lånegarantier	0	0
Andre garantier	2 063	2 382
Sum garantier overfor kunder	23.863	25.782
Garantier Eika Boligkreditt		
Saksgaranti	2 325	2 354
Tapsgaranti	5 000	5 000
Sum garantier overfor Eika Boligkreditt	7.325	7.354
Sum garantier	31.188	33.136

	2021		2020	
Garantier fordelt geografisk	Kr.	%	Kr.	%
Primærområdet	20.165	64,7 %	22.469	67,8 %
Resten av landet	11.023	35,3 %	10.666	32,2 %
Utlandet	0	0,0 %	0	0,0 %
Sum garantier	31.188	100 %	33.136	100 %

Garantiavtale med Eika Boligkreditt

Banken stiller garanti for lån som kundene har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som vilkår at lånet er innenfor 75 % av panteobjektet. Garantibeløpet til EBK er todelt:

1. Saksgaranti: Banken garanterer for hele lånebeløpet i perioden fra utbetaling til pantesikkerhet for lånet har oppnådd rettsvern. Saksgarantien er oppad begrenset til hele lånets hovedstol med tillegg av renter og omkostninger.
2. Tapsgaranti. Banken garanterer for ethvert tap som EBK blir påført som følge av misligholdte lån, med de begrensninger som følger nedenfor. Med «tap» menes restkravet mot lånekunden under det aktuelle lånet etter at alle tilhørende pantesikkerheter er realisert, og skal anses konstatert på det tidspunktet hvor alle tilhørende pantesikkerheter for et misligholdt lån er realisert og utbetalt til EBK. Bankens tapsgaranti dekker inntil 80 prosent av det tap som konstateres på hvert enkelt lån. Samlet tapsgaranti er begrenset oppad til 1 prosent av bankens til enhver tid samlede låneportefølje i EBK, likevel slik at (i) for låneporteføljer opp til 5 millioner kroner er tapsgarantien lik verdien av låneporteføljen og (ii) for låneporteføljer som overstiger 5 millioner kroner utgjør tapsgarantien minimum 5 millioner kroner, i alle tilfeller beregnet over de siste 4 kvartaler på rullerende basis. Dette betyr at dersom bankens andel av de tap som konstateres på hvert enkelt lån i sum overstiger nevnte grense, dekker EBK det overstigende. Bankens andel av tapet dekket av tapsgarantien kan derfor maksimalt bli 80 prosent, men dersom de samlede konstaterte tap overstiger rammen, blir andelen i sum lavere enn 80 prosent.

Rett til motregning i bankens provisjon: Bankens ansvar for saksgaranti og tapsgaranti forfaller til betaling etter påkrav, men EBK kan også velge å motregne kravet i bankens fremtidige og forfalte, men ikke utbetalte provisjoner i henhold til provisjonsavtalen. Retten til motregning gjelder for en periode på inntil fire etterfølgende kvartaler fra den dato tapet ble konstatert.

Likviditetsforpliktelse til og aksjonæravtale med Eika Boligkreditt

Likviditetsstøtte til EBK er regulert i avtale datert 10. mai 2012 om kjøp av obligasjoner med fortrinnsrett. Hovedtrekkene i avtalen er at eierbankene, så lenge de har utlånsportefølje i selskapet, under gitte forutsetninger er forpliktet til å tilføre EBK likviditet. Likviditetsforpliktelsen er begrenset til forfall på selskapets obligasjoner med fortrinnsrett utstedt under Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN – Programme) og tilhørende swapavtaler de kommende tolv måneder. I den grad eierbankene har kjøpt obligasjoner med fortrinnsrett under likviditetsavtalen, uten at disse er tilbakebetalt, kommer de til fratrekk ved beregning av eierbankens gjenstående likviditetsforpliktelse. Den enkelte eierbanks likviditetsforpliktelse er primært begrenset til dens pro-rata andel av utstedelsesbeløpet, som beregnes på grunnlag av hver eierbanks andel av selskapets utlånsportefølje. Dersom en eller flere eierbanker unnlater å oppfylle sine likviditetsforpliktelser under avtalen, kan likviditetsforpliktelsen for øvrige eierbanker økes til inntil det dobbelte av deres opprinnelige pro-rata andel. Avtalen om kjøp av OMF kan under visse vilkår termineres. Det er knyttet betingelser til långiver i forhold til overpantsettelse. For obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) som er tilordnet foretakets sikkerhetsmasse gjelder krav om overpantsettelse på 5 prosent for lån som inngår EMTCN- Programme. Dette innebærer at selskapet til enhver tid skal ha verdier i sin sikkerhetsmasse som utgjør minst 105 prosent av sum utestående OMF. I tilknytning til at eierbankene i 2012 ble aksjonærer i EBK etter utskillelsen fra Eika Gruppen AS, ble det etablert en aksjonæravtale som blant annet regulerer at eierskapet i selskapet på årlig basis skal rebalanseres. Dette vil sikre en årlig justering hvor eierandelen til den enkelte bank skal tilsvare eierbankens andel av utlånsbalansen i selskapet.

NOTE 42 – LEIEAVTALER IFRS 16

Banken har ved utgangen av 2021 ingen vesentlige leieavtaler som vil komme inn under IFRS16.

NOTE 43 – HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Ti banker sa i januar 2018 opp sine avtaler med Eika Gruppen AS, for å danne en egen bankgruppering (Lokalbankalliansen). De ti bankene, som til sammen eide 11,88 % av aksjene i Eika Gruppen AS, har etter endt oppsigelsestid kun hatt et forhold til Eika Gruppen AS som aksjonærer. 19 aksjonærer i Eika Gruppen AS inngikk den 10. februar 2022 en avtale om kjøp av samtlige aksjer i Eika Gruppen AS eiet av bankene i Lokalbankalliansen. Transaksjonen ble gjennomført 18.2.2022 til en pris per aksje på 242,50 kroner. I etterkant av transaksjonen ble samtlige banker i Eika Alliansen enige om at aksjene kjøpt av Lokalbankalliansen skal fordeles etter en intern fordelingsmodell, hvor alle alliansebanker blir tilbudt å tegne seg for en nærmere bestemt andel av tilgjengelige aksjer. Tegningsperioden avsluttes den 14.3.2022, hvorpå fordeling av aksjer vil gjennomføres. Bankens endelige andel av aksjene som kjøpes fra Lokalbankalliansen vil avhenge av hvor mange tegningsretter banken tildeles etter den interne fordelingen, og videre av hvor mange av tegningsrettene banken velger å innløse.

Transaksjonene inntreffer etter balansedagens slutt, og vil hensyntas i bankens rapport for 1. kvartal 2022. Banken vil legge salgssummen fra transaksjonen til grunn for ny verdsettelse av eierandelen i Eika Gruppen AS der prisen per aksje er 73,50 kroner høyere enn verdi lagt til grunn per 31.12.21. For bankens eierandel i Eika Gruppen AS per 31.12.21, medfører dette at ny balanseført verdi av bankens aksjer i Eika Gruppen AS vil øke fra kr 13,1 mill til kr 18,9 mill. Bankens eierandel i Eika Gruppen AS vil endres som følge av transaksjonen. Eventuelle nye aksjer etter endt tegningsperiode vil verdsettes til 242,50 kroner per aksje.

For første kvartal vil dette medføre en inntektsføring over andre inntekter og kostnader tilsvarende verdiøkningen på dagens aksjer i Eika Gruppen AS samt effekter fra eventuelle nye ervervede aksjer, og videre til en oppjustert balanseført verdi av bankens aksjer i Eika Gruppen AS.

Det er fortsatt en usikkerhet knyttet til virkningene av pandemien, men det ser nå ut til at samfunnet etter hvert går mot en normalisering. Banken har også for 2021 hensyntatt en økt usikkerhet i kredittrisikoen gjennom større avsetninger for tap. Det forventes at tapsavsetningene kan reduseres noe i løpet av 2022.

I hht prognoser fra Norges Bank skal rentenivået økes i 2022. Dette vil bety at bankene har en mulighet til å øke sin rentemargin noe. Men en må regne med at det vil være fortsatt sterk konkurranse mellom bankene, og at det kan være vanskelig å øke rentemarginen vesentlig.

Banken har hatt en god vekst i forsikringsporteføljen i 2021, og en forventer at dette vil bli et viktig forretningsområde for banken fremover med videre vekst i 2022.

Bankens tilgang til lånefinansiering i markedet har vært god. Banken har to obligasjonslån som forfaller i løpet av 2022, og det forventes at disse kan refinansieres til markedsmessige priser.

Banken skal foreta et skifte av kjernebanksystem fra den danske leverandøren SDC til Tieto Evry i løpet av 2022. Det er budsjettert med engangsutgifter på ca kr 5,0 mill i forbindelse med skifte av system, og isolert for 2022 vil bankens kostnadsprosent og resultat påvirkes negativt. Det forventes at gjennom skifte til en norsk leverandør vil Eika-alliansen kunne få et bedre og rimeligere system som vil styrke banken fra 2023 og utover.

Kravet til bankenes kapitaldekning øker i løpet av 2022, og styret og bankens ledelse vil sette inn de tiltak som ansees nødvendig for å sikre at banken til enhver tid skal være innenfor de lovmessige terskelverdier knyttet til kapitaldekning og likviditet.

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Havnegata 9, 7010 Trondheim
Postboks 1299 Pirsenieret, 7462 Trondheim

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske Revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til forstanderskapet i Åfjord Sparebank

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Åfjord Sparebank som består av balanse per 31. desember 2021, resultatoppstilling, egenkapitaloppstilling og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir et rettviseende bilde av sparebankens finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av sparebanken i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og *International Code of Ethics for Professional Accountants* (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært Åfjord Sparebanks revisor sammenhengende i 33 år fra valget i forstanderskapet i 1989 for regnskapsåret 1989.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2021. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene. Vår beskrivelse av hvordan vi revisjonsmessig håndterte hvert forhold omtalt nedenfor, er gitt på den bakgrunnen.

Vi har også oppfylt våre forpliktelser beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet* når det gjelder disse forholdene. Vår revisjon omfattet følgende handlinger utformet for å håndtere vår vurdering av risiko for vesentlige feil i årsregnskapet. Resultatet av våre revisjonshandlinger, inkludert handlingene rettet mot forholdene omtalt nedenfor, utgjør grunnlaget for vår konklusjon på revisjonen av årsregnskapet.

Forventet kredittap på utlån, garantier og ubenyttede kreditter

Grunnlag for det sentrale forholdet

Utlån til og fordringer på kunder utgjør 2 143 millioner (76 % av totale eiendeler). Forventet kredittap på utlån til og fordringer på kunder, garantier og ubenyttede kreditter utgjør 18,4 millioner. Forventet kredittap fordeles til tre trinn hvorav 6,4 millioner er basert på modellberegninger (trinn 1 og 2) og 11,9 millioner hovedsakelig er basert på individuelle vurderinger av nedskrivninger (trinn 3). Fastsettelsen av estimatet på forventet kredittap krever at ledelsen bruker skjønn for å utarbeide et nøytralt og sannsynlighetsvektet estimat som fastsettes ved å vurdere ulike mulige utfall, tidsverdi av penger, rimelig og underbygget informasjon om tidligere hendelser, dagens forhold og prognoser for økonomiske forventninger. Som følge av bruken av skjønn i målekriteriene for forventet tap, kompleksitet i beregningene og den tilhørende effekten på tapsestimatet, så har vi vurdert avsetningen for forventet kredittap som et sentralt forhold i revisjonen.

Våre revisjonshandlinger

Vi vurderte sparebankens metodikk for å fastsette estimatet på forventet kredittap. Videre vurderte og testet vi effektivitet og målrettethet av internkontrollen som er implementert i prosessen for å beregne det forventede tapet, herunder inputvariabler og forutsetninger. Som en del av dette innhentet og evaluerte vi tredjepartsbekreftelser (ISAE 3000-rapporter) for de delene av prosessen som er utført hos tjenesteleverandører. Vi evaluerte ledelsens vurderinger av ulike økonomiske scenarioer så vel som makroøkonomiske data brukt i beregningen. For avsetninger i trinn 3 som er individuelt fastsatt, så vurderte vi forventede, fremtidige kontantstrømmer og estimert verdi på underliggende sikkerheter.

Tap på utlån omtales i note 1, 2, 6, 8, 9, 10 og 11.

IT-miljø som understøtter finansiell rapportering

Grunnlag for det sentrale forholdet

Sparebanken benytter komplekse IT-systemer i et automatisert IT-miljø og er avhengig av IT-systemene i den finansielle rapporteringen. Kjernebanksystemene styres og driftes av en ekstern tjenesteleverandør. For å sikre fullstendig og nøyaktig presentasjon av den finansielle informasjonen, er det viktig at kontroller over transaksjonsprosessering og måling er utformet og fungerer målrettet og effektivt. Tilsvarende må kontroller for å sikre hensiktsmessig tilgangsstyring og systemendringer også utformes og fungere målrettet og effektivt både hos sparebanken og tjenesteleverandøren. IT-miljø som understøtter finansiell rapportering, er av den grunn betraktet som et sentralt forhold ved revisjonen.

Våre revisjonshandlinger

Vi etablerte en forståelse for sparebankens IT-systemer og IT-miljø av betydning for den finansielle rapporteringen. Vi innhentet og evaluerte en tredjepartsbekreftelse (ISAE 3402-rapport) som dekker de relevante kjernebanksystemene og tilhørende infrastruktur som understøtter den finansielle rapporteringen til sparebanken. Vi vurderte målrettethet og effektivitet av IT-generelle kontroller over tilgangsstyring, systemendringer og IT-drift hos tjenesteleverandøren. Videre vurderte vi også målrettethet og effektivitet av relevante kontroller hos sparebanken. Våre revisjonsprosedyrer inkluderte videre en evaluering og test av automatiserte kontroller i kjernebanksystemene, blant annet beregning av effektiv rente, amortisering og beregning av forventet kredittap, så vel som etterfølgende bokføring. Som en del av våre prosedyrer innhentet og evaluerte vi tredjepartsbekreftelser som dekker relevante automatiserte kontroller i kjernebanksystemene.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og banksjef (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår konklusjon om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere om årsberetningen inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon eller ikke inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav, er vi pålagt å rapportere det.

Vi har ingenting å rapportere i så henseende, og vi mener at årsberetningen er konsistent med årsregnskapet og inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til sparebankens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle sparebanken eller virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av sparebankens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.

- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om sparebankens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at sparebanken ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av og tidspunktet for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Trondheim, 14. mars 2022
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Christian Ronæss
statsautorisert revisor